SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 34. JERSEY CITY and NEW YORK., THURSDAY, FEBRUARY 23, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ЛЮТОГО 1989 Ч. 34. РІК XCVI.

ПОЯВИЛИСЯ МАТЕРІЯЛИ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ А. ІЛЬЧЕНКА

Ню Йорк (ЗП УГС). — У Львові вийшла збірка матеріялів у справі ув'язненого у психлікарні 23-го грудня 1988 року в Миколаєві Анатолія Ільченка.

Збірка обсягом 47 сторінок містить такі матеріяли: вступ, спогади Анатолія Ільченка про його сутички з психіятрією протягом 1986-88 років, виробнича характеристика на А. Ільченка, листок непрацездатности, акт судово-медичної експертизи, уривки з двох приватних листів, матеріяли до захисту Анатолія Ільченка: повідомлення про утворення комітету захисту А. Ільченка, до якого входять: Григорій Приходько, Михайло Горинь, Василь Барладяну, Іван Макар, Степан Гура, Олена Червона-Даніслян, Леонід Плющ (живе в Парижі); звернення до Віденської конференції з питань безпеки і співробітництва в Европі; заява комітету захисту А. Ільченка до генерального прокуратора СССР; звіт групи комітету, яка їздила 18-го січня ц.р. відвідати А. Ільченка, але не змогла, і вручила прокураторові области копію заяви до Верховної Ради СССР. Комітет захисту А. Ільченка підготував також звернення до Комісії прав людини ООН, що відновила свою роботу в Женеві 30-го січня.

В низу подаємо уривок з приватного листа А. Ільченка до Богдана Гориня.

„Кожного разу, коли я їду до Львова, в Миколаєві відбуваються якісь пригоди. Коли я поїхав до Львова на мітинг, який мав відбутися 10-го грудня, то 10-го грудня на квартиру моєї сестри прийшов якийсь чоловік у цивільному і відрекомендувався капітаном міліції. Цей капітан сказав, що пограбовано якийсь банк, в ньому вбито інкасатора, і нібито хтось написав до міліції, що один із грабіжників проживає під адресою моєї сестри, навіть прізвище вказав, але не моє і не сім'ї моєї сестри, а якесь інше — чуже (я не запам'ятав того прізвища). Вдома був один мій зять, сестра була на роботі і племінника теж не було вдома. Зять сказав, що той чоловік не живе в квартирі і що він його не знає, того грабіжника, та капітан все одно зайшов до квартири. Зять не протестував проти цього. Посвідчення той капітан не пред'явив, та зять і не просив цього, він не знає законів. Він сам записав, хто прописаний у квартирі і хто де працює. Потім він почав розпитувати про мене — з якого часу я тут прописаний і чи живу, чи не живу в сестри. Зять сказав, що не живу, проте іноді приїжджаю, якщо є якісь справи. Капітан питав, коли я був у них останній раз і куди поїхав. Капітан розпитував, де живуть мої родичі, в яких я можу жити і в яких буваю. Він питав, у які міста я їжджу, до кого і чи є в них, у тих містах, родичі. Зять сказав, що не знає, куди я їжджу, і що знає, що я їжджу лише в село до сестри. Цей капітан питав, де я працював раніше, де лікувався. Зять сказав йому, що я лише вважаюсь хворим, в справді я здоровий. Він сказав, що знає мене з 1967 року і що ніколи не помічав у мене проявів хвороби. Капітан майже годину розпитував зятя, він навіть питав, чому я не одружений. Він казав, що можливо, іще прийде, принесе якісь фотографії. А коли зять сказав, що може показати мою фотографію, то капітан сказав, що не треба. Думаю, що це був кагебіст. Минулого разу, коли я був у Львові і зі Львова поїхав до Москви 12-го листопада, мою сестру, яка тоді ще була моїм опікуном, викликав лікар-психіятр Москаленко Валерій Павлович із Жовтневої лікарні м. Миколаєва. Він сказав, що мене будуть ставити на облік в міліції, бо я небезпечний для психіятрів. Лікар тоді розпитував сестру, де я, а вона сказала, що не знає, тоді лікар почав погрожувати, що мене можуть помістити до інтернату для психохроніків і що буде гірше, коли разом будуть скаржитися. Кагебіст у Миколаєві до мене не байдужий, а пограбування банку — то вигадка, аби якось пояснити його прихід".

Президент Дж. Буш виїхав до Азії

Вашінгтон. — В середу, 22-го лютого ц.р., президент Джордж Буш виїхав на поїздку до Азії, в якій він крім Японії відвідає також Китай і Корею. Головною причиною поїздки є участь Президента у похоронах імператора Японії Гірогіто, що відбудуться в п'ятницю, 24-го лютого ц.р., в Токіо і на яких має бути 15 провідників різних держав.

Широкі пляни Дж. Буша зв'язані з цією поїздкою, яка має показати зацікавлення ЗСА у подіях в Азії, викликує певні сумніви у політиків ЗСА тому, що вони уважають Президента ще не готовим до таких розмов і зустрічей. Особливо це можливе тому, що Дж. Буш досі не іменував заступника секретаря Державного департаменту для справ Азії і поїхав без такого асистента. Відвідини Президента в Токіо, Пекіні і Сеулі будуть однак не лише куртуазійні, але й ділового характеру та вкажуть на напрям політики ЗСА у відношенні до азійських країн. Це особливо важливе тепер, коли Міхаїл Ґорбачов нав'язав ближчі стосунки з Китаєм і виказує велику політичну активність.

В день перед своїм виїздом до Токіо Дж. Буш відбув пресову конференцію, на якій відповідав на гострі та актуальні питання журналістів. Він сказав, що його зовсім не турбує успіх М. Ґорбачова чи поїздка його міністра заграничних справ Едварда Шеварднадзе на Близький Схід. Він уважає, що треба бути спокійним і терпеливим. У пресовій конференції Дж. Буш висловив також свою опінію відносно проголошення нагороди за вбивство письменника Сальмана Рушді та нап'ятнував це як „глибоко турбуючим у цивілізованому світі" вчинком Аятолли Хомейні.

Вийшов „Український Вісник"

Джерзі Ситі, Н. Дж. — В об'єднаному випуску чисел 9-10 „Українського Вісника" опубліковано цікаві матеріяли, серед яких „Трагедія роздвоєної особистости" М. Осадчого; стаття, присвячена 50-річчю з дня народження видатного українського поета В. Стуса і його переклади з Ґете і Рільке; уривки з поеми В. Сосюри „Розстріляне відродження" та з його автобіографічної книги „Третя Рота"; поезії поетів — дисидентів; публікації Н. Суровцевої, Д. Калюжного, Б. Гориня; інтерв'ю з відповідальним редактором журналу „Євшан-зілля"; наукова публіцистика; хроніка тиску й опору — „Репортаж з-під мурів спецпсихушки" та інші; релігійна хроніка; документи історії — серед них тексти секретних договорів між СССР і Німеччиною в 1939 році; розмова з читачами.

„Український Вісник" ч. 9-10, а також „Експрес випуск" ч. 9, можна придбати в усіх українських крамницях Америки і Канади.

У Філядельфії вшанують Є. Сверстюка

Філядельфія. — 90-ий Відділ СУА відзначить 60-річчя з дня народження відомого правозахисника, письменника-критика Євгена Сверстюка. В програмі урочистого вечора беруть участь д-р Лариса Онишкевич і Надія Світлична. Вперше у Філядельфії виступить подружжя Людмила Литвиченко (спогади і вірші), Григорій Гирчак — довголітній в'язень совєтських таборів, мистець-графік, лірик, виконавець старовинних пісень. Почесними гістьми буде родина Є. Сверстюка, д-р Андрій і Марія Сверстюки.

Ювілей з гостиною відбудеться в суботу, 11-го березня ц.р. в год. 6-ій вечора в Українському Освітньо-Культурному Центрі.

ЗУСТРІЧ З Д—Р М. БОГАЧЕВСЬКОЮ-ХОМЯК

Філядельфія. — Заходом Окружної управи Союзу Українок Америки відбудеться тут в суботу, 18-го березня, ц.р., в год. 5-ій по полудні у залі Українського Освітньо-Культурного Центру, авторський вечір д-р Марти Богачевської-Хомяк. Її нова праця про український жіночий рух п.н. „Жінка в українському суспільному житті 1884-1939 появилася у 1988 році виданням Канадського Інституту Українських Студій при університетті Альберти. Ведуча вечором — Віра Кліш, для розваги фортепіянове сольо Лесі Рудий. Буде нагода отримати автограф автора та погуторити при перекусці.

ВИСТАВКА В МЕНОР КОЛЕДЖІ

Дженкінтавн, Па. — Таня Осадца і Ака Перейма, сестри із Трой, Огайо, приготовляються до їхньої виставки „Народне мистецтво до прикладного мистецтва", яка вудбудеться в Менор Джуніор коледжі, в Дженкінтавн, Па.

Відкриття виставки в п'ятницю, 10-го березня ц.р. в год. 7:30 вечора. Виставку спозуровують СОУК Менор Джуніор коледжу і 88-ий Відділ СУА, Роксоляна Луців, голова.. По доддаткові інформації слід телефонувати на число: (215) 885-2360.

Про пригоди українського балетного ансамблю в Америці

Вашінгтон (Марта Зєлик). — Останнім часом маштаби американсько-совєтського культурного обміну постійно зростають і в той чи інший час американці мають нагоду зустрітися з різними мистцями з СССР. Деякі мистецькі колективи з СССР здійснюють успішні концертні турне в ЗСА, інші менш успішні. Проте, в останньому випадку мистецький рівень виконавців ні причому.

Мова йде про Донецький державний оперний та балетний ансамбль, який прибув до ЗСА при кінці січня на тримісячне концертове турне. Згідно з домовленням між трьома фінансовими вкладниками з південної Каліфорнії та Ґосконцертом, совєтською державною установою, яка займається влаштуванням концертів совєтських виконавців в СССР і поза ним. Донецький балетний ансамбль мав перебувати в ЗСА до 3-го квітня, виступаючи в 15-ох містах Америки. З близько 60-ма членами цього балету мали виступати зірки Кіровського та інших визначних балетних ансамблів СССР. Тимчасом ці зірки балету не прибули до Америки, а американські фінансові вкладники, побоюючись, що без „суперзірок" турне не завершиться успіхом, відмовили далі фінансувати турне танцюристів з Донецька, без сценічного оформлення і, що гірше, без грошей. Єдина розв'язка, як здавалося, поворот в Україну. Проте, такий поворот вказував би на неспроможність танцюристів з України притягнути публіку, вказував би на, нібито, низький рівень їхніх виступів. Отож, ця розв'язка не була дуже привабливою.

Про скрутне становище Донецького балету довідався директор Ліричної опери Балтимору, Роберт Помрой, керівник добродійної установи того ж міста Ґіллман та Американська інформаційна аґенція, яка влаштовує офіційні американсько-совєтські обміни. Вони заходились направити становище, знайти інші фінансові джерела щоб Донецький балет мав нагоду продовжувати своє американське турне.

Тим часом танцюристи перебувають в Балтиморі на кошт численних жертвенних американців, які платять їм за перебування в готелю, за харчування, за екскурсію до Вашінгтону.

Саме під час цієї екскурсії в п'ятницю, 10-го лютого, ми мали нагоду познайомитися з членами Донецького ансамблю. На прохання американської аґенції, яка влаштувала для членів балету відвідини головних місць Вашінгтону, ми служили перекладачами з англійської мови на українську. Це само по собі має велике значення. Спочатку були намагання з боку деяких осіб звертатись до членів Донецького балету російською мовою. Проте українські працівники цієї аґенції наполягали на тому, що з огляду на те, що балет має осідок в українському місті, офіційна мова протягом їхнього перебування в столиці повинна бути українська. На тому й стало, не зважаючи на те, що не всі члени ансамблю — українці і не всі розуміли по-українськи.

Отож день Донецького балету розпочався відвідинами Білого Дому, де вони мали нагоду вільно ходити в будинку де живе й працює Президент ЗСА. Деякі танцюристи виявили здивування тим, що Білий Дім менш імпозантний, менш ґрандіозний, ніж вони собі його уявляли. Їм треба було вияснити, що перші політичні лідери ЗСА навмисно задумали спорудити цей будинок в простому, стриманому стилі, в контрасті до помпезности британського королівського стилю XVIII століття.

Відтак члени Донецького балету відвідали Капітоль, де вони виявляли своє захоплення архітектурною красою та внутрішнім декоративним стилем будинку. Взагалі багато із них коментували, що „білість" американської столиці їх приємно вразила. Можливо це в противагу „сірості" шахтарського міста Донецьк.

Обід для танцюристів влаштував сенатор з Ню Джерзі Билл Бредлі, який відомий багатьом із них з „телемостів" між ЗСА та СССР. Вітаючи гостей з України, сен. Бредлі зазначив, що він подорожував

(Закінчення на ст. 7-ій)

Франція обережно ставиться до совєтських реформ

Париж. Державний секретар Джеймс Бейкер минулого тижня зустрівся в Парижі зі своїм французьким колеґою Роляном Дюма.

Кореспондент газети „Вашінґтон Таймс" Ендою Боровіц пише, що французьке соціялістичне керівництво виявило найбільшу обережність щодо „мирного наступу" Михаїла Ґорбачова і його багатообіцяючих редукцій військ та озброєння.

Як зазначає Боровіц, сенс французької позиції полягає в тому, що СССР успадкував свою зовнішню політику від царської Росії і керується тими ж географічними, історичними та стратегічними концепціями. Політичні діячі Франції схильні до точки зору Джана Тавера, який ще в січні остерігав перед зайвим оптимізмом, оцінюючи щирість ініціятиви роззброєння і реформ в цілому.

На думку французів, Захід повинен заохочувати Ґорбачова в його діяльності, але водночас проявляти неабияку пильність.

Р. Дюма закликав Бейкера не робити зайвих поступок у редукції озброєнь на переговорах, що відбудуться в березні ц. р. у Відні.

Прем'єр-міністер Афганістану зрезиґнував

Кабуль. — Як повідомляє кореспондент аґентства Ассошіейтед Пресс Шерон Ербо, у понеділок, 20-го лютого, на засіданні вищої військової ради прем'єр-міністер Афганістану 63-літній Мохаммед Гасан Шарк оголосив про внесення резиґнації з уваги на здоров'я.

За даними місцевих джерел, перед початком засідання ради М. Шарк зустрівся з Наджібуллою і визнав, що у надзвичайних обставинах, які склалися в Афганістані, вся державна влада повинна бути в одних руках.

Наджібулла оголосив також про усунення сімох міністрів, які не були у правлячій Національно-демократичній партії. Сам Шарк також не був членом партії, але, за даними муджагедінів, він давним-давно співпрацював з КҐБ, а формальна відсутність партійного квитка служила лише ширмою у пропаґандивній кампанії Наджібулли, який хотів доказати, що його уряд представляє різні політичні верстви.

У суботу, через три дні після того, як останній совєтський вояк залишив афганську землю, Наджібулла оголосив про запровадження в країні надзвичайного стану. Введені великі обмеження на свободу висловлювань, заборонені несанкціоновані збори і мітинґи, а поліція і секретна служба дістали право проводити несанкціоновані обшуки і арешти.

Вища військова рада, яка називається також Комітетом захисту батьківщини, складається з 20 членів — партійних міністрів, членів Політбюра і військових. Безпартійним є єдиний член ради, віцепрезидент Абдул Рахім Хатіф.

У неділю Наджібулла виступив на крайовій телевізії з півторагодинною промовою. Диктатор виправдував запровадження надзвичайного стану і звернувся до мільйонів втікачів із закликом „покінчити з бродяжницьким способом життя" і повернувся додому.

(Закінчення на ст. 8-ій)

У СВІТІ

ПІСЛЯ НЕДАВНІХ ДЕМОНСТРАЦІЙ у Празі уряд Чехо-Словаччини запровадив нові заходи, спрямовані, як було сказано, „проти вандалізму, хуліганства і проявів насилля", що порушують „громадський порядок". Нові заходи, прийняті указами президії Федеральних зборів (парляменту) минулого вівтірка, передбачають збільшення вдвічі максимальних термінів ув'язнення, до яких суди можуть засуджувати учасників несанкціонованих демонстрацій типу тої, яку намагалися провести у Празі драматург Вацлав Гавель та група його однодумців. За „порушення громадського порядку" демонстранти нині будуть діставати до шести місяців в'язниці, а за „спроби" перешкодити представникам влади виконувати свої обов'язки" — до одного року.

КИТАЙ, ЄДИНИЙ ПОСТІЙНИЙ член Ради Безпеки ООН, який ні разу не брав участи в миротворчих операціях Організації Об'єднаних Націй, вперше висловив бажання і готовість післати своїх представників у Намібію і на Близький Схід у складі спеціяльних сил ООН для підтримання миру. Пекін хотів би післати 20 цивільних осіб, озброєних лише пістолями, в Намібію, де вони увійшли б у склад групи спостерігачів у виборах. Ця група буде спостерігати за виконанням умов угоди про незалежність Намібії. Її праця почнеться 1-го квітня. Раніше Китай з недовір'ям ставився до діяльности миротворчих сил ООН виступила на стороні Півдня і післала туди свої миротворчі сили, поставлені фактично під командування ЗСА.

ВИСТУПАЮЧИ В ІНДІЙСЬКІЙ СТОЛИЦІ на пресовій конференції, заступник міністра закордонних справ СССР і одночасно амбасадор в Кабулі Юлій Воронцов різко критикував президента Джорджа Буша за намір продовжувати військову допомогу афганським партизанам. Ю. Воронцов заявив, що на його думку, під час зміни Адміністрації Вашінгтон втратив відчуття реальности, що відбувається в Афганістані, і вважає, що продовження конфлікту неминуче. „Якщо афганська опозиція, — сказав Воронцов, — не прислухається до нас, а буде продовжувати слухати тих, хто перебуває далеко за океаном, якщо вони захочуть втягнути країну в кровопролитну бойню, ми не залишимося в стороні". Воронцов відмовився відповісти на запитання, чи існує можливість повернення совєтських військ в Афганістан, однак заявив, що З'єднані Стейти і Пакістан повинні неґайно припинити вмішування в справи цієї країни. Совєтський дипломат повторив твердження наджібуллівської пропаґанди, що сотні пакістанських вояків і старшин перебувають на афганській території і координують дії муджагедінів у районі міста Джелялябаду.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ТАЙМС" повідомила, що на озброєння фінської армії незабаром надійдуть дещо незвичайні танки: на гусеницях від совєтських „Т-55" будуть встановлені по чотири скорострільні англійські зенітні гармати „Маркемен". Дотримуваний від 1944 року невтралітет не перешкоджає Фінляндії проявляти серйозну турботу про свої збройні сили. Республіка має нині чотири добре озброєні механізовані дивізії повного складу і більш як 200 бойових літаків, переважно совєтського виробництва.

М. ҐОРБАЧОВ ЗАКЛИКАЄ ДО ТИСКУ НА БЮРОКРАТІВ

У ЛЬВОВІ ЗААРЕШТУВАЛИ АКТИВІСТІВ

М. Ґорбачов (справа) розмовляє з киянами. Посередині (в чорній шапці) В. Щербицький.

Москва. — Західні кореспонденти засобів масової інформації подали до загального відома, що Міхаїл Ґорбачов, знову вирушив у поїздку по країні, щоби пропаґувати потребу своєї перебудови. Цим разом його шлях попровадив в Україну, де в Києві він висів з авта та пішов між прохожих людей, щоби їх переконувати у підтримці перебудови та зміни. Доброзичливі кияни цим разом не були дуже терпеливими, бо кілька разів перебевали поучення М. Горбачова питаннями, котрі їх турбують.

Вміжчасі зі Львова повідомили, що перед приїздом туди М. Ґорбачова, міліція заарештувала кількох відомих українських правозахисників: Івана Геля, братів Горинів, Г. Приходька, І. Кандибу, Ірину Калинець та інших. На під'їзді до Львова при трасі позрубували дерева, щоб там ніхто не міг затаїтися. Назустріч Ґорбачова з громадськістю пускали лише тих, які мали спеціяльні перепустки, видані місцевим керівництвом.

В загальному М. Ґорбачов заохочував людей до спротиву місцевим властям, якщо ці останні спиняють перебудову, заявляючи, що тільки бажання перебудови з Кремля не вистачить для його здійснення. „Ви тисніть з низу, а ми будемо наполягати з гори, тільки тоді перебудова зможе стати дійсністю".

Кияни старалися вказати М. Ґорбачову, що він не є в контакті з реальністю, бо не усвідомляє собі, що люди в загальному бояться реаґувати проти місцевих властей. М. Ґорбачов відповів, що цього страху треба за всяку ціну позбутися якнайскорше, однак своїх думок на цю тему він не вспів висловити, бо посипалися інші питання, а між ними про те які пляни має Кремль про побудову двох нуклеарних реакторів на Криму? Бо від чорнобильської катастрофи нарід голосно висловлює своє невдоволення щодо будови нових нуклеарних реакторів. В наслідок цих голосних протистів припинено будівлю п'ятьох реакторів, а у Вірменії навіть закрито одну діючу станцію. У відповідь на ці питання М. Ґорбачов, заявив, що уряд свої рішення подасть до загального відома аж тоді, як простудіює звідомлення з перевірки групою американських нуклеарних експертів, яких уряд заанґажував до цього діла. Якщо вони визнають кримський реактор небезпечним, то тоді його перемінять на вишкільний центр.

Коли питання торкалися браку харчів та предметів щоденного вжитку, М. Ґорбачов старався заспокоїти киян відповіддю, що йому про це відомо та що він старається прослідити цю справу чому існує така велика недостача. Щодо побоювання підвищення цін на харчах, він запевнив, що до тієї пори поки покращає харчове постачання, жадних підвищень в харчових цінах не буде.

Цікавим явищем було й те, що кияни нарікали на партійний провід України в присутности генсека КПУ Володимира Щербицького, заявляючи, що цей провід маніпулює виборами представників до нового всесоюзного конгресу. На це зажалення М. Ґорбачов прибрав заспокоюючу тактику в першу чергу признав громадянам, що таке діється, а тоді оправдував такі потягнення, що „в кандидати пхаються непартійні шукачі пригод, обіцюючи народові неможливі до здійснення речі".

В цьому турне М. Ґорбачову супроводила його дружина Раїса. Передбачають, що М. Ґорбачов відвідає Чорнобиль, віддалений 70 миль на північ від Києва.

В АМЕРИЦІ

ЧИМ РАЗ БІЛЬШЕ НАРІКАНЬ і зажалень чути від адміністраторів лікарень, котрі знаходяться у ґетто великих міст, де торгівля наркотиками дійшла до таких розмірів, що місцеві поліційні власті не можуть дати собі ради з її припиненням. Нарікання торкаються майже виключно однієї справи, а це справи поранень від автоматичної пальної зброї, що в свою чергу вичерпує до крайности відділи швидкої допомоги в цих лікарнях. Д-р Ґарен Вінтемют, професор-асистент на медичному факутльтеті Каліфорнійського університету та колишній медичний директор у таборі втікачів у Камбоджі, заявив кореспондентам засобів масової інформації що лікарську техніку вживану у В'єтнамській війні тепер треба застосовувати в приватному житті.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД ПОДАВ до відома свої пляни про затримку осіб з країн Центральної Америки, що чимраз більше напливають до ЗСА, а зокрема до південного Тексасу, під претекстом політичних переслідувань. Для цих людей Уряд будує шатрове місто на 5,000 осіб біля місцевості Брансвілл в Тексасі. Люди, про яких мова, це ті, що переходять границю нелеґально а тоді прохають права на стале перебування в ЗСА на підставі політичних переслідувань. Згідно з новими плянами Уряду, цих осіб, що їм не дано права перебування, будуть депортувати, одначе вони мають право апелювати, а вміжчасі будуть перебувати в цьому шатровому таборі. Ця політика теперішнього Уряду зовсім протилежна до політики Уряду президента Роналда Реґана, який заохочував противників сандіністів в Нікараґуа іміґрувати до ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

20 мільйонів жертв кровожадного тирана

Совєтський історик Рой Медвєдєв, який перед ерою Ґорбачова не мав доступу до совєтської преси, приніс у минулому тижні в тижневику „Арґументи і факти" статтю, присвячену жорстокому правлінню Йосифа Сталіна, наступника Леніна. Названого совєтського тижневика нема в ЗСА і треба користуватися інформаціями московського кореспондента „Ню Йорк Таймсу" Билла Келлера („Ню Йорк Таймс" з 4-го лютого ц. р.). Отож, Рой Медвєдєв твердить, що число вбитих з доручення Сталіна сягає округло 20 мільйонів осіб. Других 20 мільйонів згинули у в'язницях чи на засланні, у таборах примусової праці серед нелюдських нестерпних відносин. З-посеред цієї другої 20-мільйонової маси жертв велику більшість становили також люди невинні, опозиціонери чи радше ті, що запідозрено, як опозиціонерів і зараховано до „ворогів народу". Ворогами народу насправді були всі, що не прославляли і не поклонялися „ясному сонічкові": це була сумна епоха в новітній історії людства в роках 1924 до 1953. Тільки перші місяці Жовтневої революції, які перейшли до історії під назвою „воюючого комунізму", коли розстрілювано на вулицях кожного, на кого хтось доніс чи показав пальцем, як колишнього військовика чи іншого „злочинця", можна прирівнювати до правління Сталіна, бо хоч і за Брежнєва віяло духом сталінізму, не було такої безглуздої м'ясорубки власних громадян, як за Сталіна. Сталіна психопата, що мав манію переслідування, прирівнюють тільки з Адольфом Гітлером та уґандським сатрапом Іді Аміном.

Рой Медвєдєв, сам марксист-комуніст поки його батько не згинув в якомусь сибірському кацеті, вивезений туди без ніякої провини, ділить злочини Сталіна на різні групи. Один до двох мільйонів осіб розстріляно в 1917-1929 роках, як „сабстажистів" і членів заборонених партій. Дев'ять до одинадцять мільйонів згинули при масовому розстрілюванні „куркулів", шість до сім мільйонів згинули у штучному голоді при примусовій колективізації — Медвєдєв, мабуть, знав, що це був переведений руками Лазара Каґановіча штучний голод в Україні, але в згаданій статті „Ню Йорк Таймсу" України не згадується. Один мільйон осіб розстріляно у 1935 році, як нащадків бояр, аристократів, капіталістів і купців. Роки 1937-38 позначились, як „великий терор", пов'язаний безпосередньо після вбивства шефа Ленінградського НКВД Кірова. Найменше 10 до 12 мільйонів осіб винищено після зламання Гітлером союзу з СССР і походу Третього Райху проти СССР у 1941 році — до кінця Другої світової війни. Тоді большевики масово винищували „коляборантів", а що німецькі панцерні дивізії перемаршували всю Україну, зупинившись під Сталінградом і на Кавказі, то мільйонові жертви поніс знову український нарід. Досить було, що хтось у селі вказав на бідну селянку, що вона за трохи хліба і цукру випрала білизну якомусь німецькому воякові, щоб її розстріляти.

Йосип Сталін був нелюдом у людській подобі. Він був такий ласий на компліменти і так утотожнював себе з цілою імперією, що на всіх шкільних підручниках впереді була подяка Сталінові, що завдяки ньому міг появитися той підручник.

Сталіна, похоронили під Кремлівським муром, але Нікіті Хрущову, який зважився на десталінізацію режиму, відмовили такої чести, коли він, помер. Після приходу до влади Ґорбачова прийшла друга з черги десталінізація, започаткована критикою Сталіна за перші великі поразки у Другій світовій війні, бо Сталін винищив був всю найбільш талановиту військову верхівку, включно з маршалом Тугачевським. Але оборонці Сталіна прославляли його, як геніяльного вождя-стратега, хоча битву під Сталінградом виграв не Сталін, а масові достави зброї й амуніції Америкою. Тепер появилася в совєтських газетах суґестія, щоби домовину Сталіна перенести з-під кремлівського муру на звичайний цвинтар. Проте: яке воно мало б значення?! Десяткам мільйонів жертв того божевільного тирана воно не приверне життя і в історії Йосиф Сталін залишиться, як один з найбільш кровожадних тиранів.

Михайло Кучер

„НЕЗАГНУЗДАНИЙ ЛІБЕРАЛІЗМ" „УЧИТЕЛЬСЬКОЇ ГАЗЕТИ"

Відділи „Союздруку" 1988 року не приймали передплату на „Учительську Газету". Державний комітет СССР в справах народної освіти вирішив з днем 1-го січня 1989 року припинити видання „Учительської газети", яка вийшла з-під контролю. Тепер (1989 р.) буде виходити тижневик „Освіта і наука" („Образование и наука"). Склад редакції цілком змінено.

У чому ж проявився „незагнузданий лібералізм" „Учительської газети"? Газета видрукувала статтю кандидата медичних наук (доктора) М. Буянова „Вилікуйся, медицино" (Исцелись, медицина). Стаття звертає увагу на насильне запроторення в психіятричний шпиталь Жореса Медвєдєва 1970 року. З того випадку почалася нова глава (розділ) в історії совєтської психіятрії. Щоправда і до того випадку замикали в психіятричних шпиталях з причини політичного характеру здорових психічно людей. Так зроблено із вдовою Сергія Кірова, вбитого з наказу Сталіна в Ленінграді. А з 1970 року таке поступовання стало постійним. Так при кінці 70-их років у Харкові арештовано кандидата медичних наук (доктора) Анатолія Корягіна, який запротестував проти визнання дисидентів душевно хворими. Тільки після XXVII З'їзду КПСС д-ра Корягіна звільнено. Властне совєтські „психушки" і психіятри за часів Брежнєва дали КҐБ „ідею", згідно з якою кожного, хто виступав „проти" — не так важливо чого — почали вважати психопатом, душевно хворим, особою з „повільною шизофренією"

КҐБ і ЦК КПСС — задоволені — у нас нема дисидентів, є звичайні божевільні. Редакція „Учительської газети", яка видрукувала подібні матеріяли не задовольняє Міністерство, яке „відповідальне за комуністичне виховання молодого покоління".

Ліберальна совєтська преса намовляє психіятрів покаятися, але вони продовжують виконувати каральні функції. Літом 1988 року з дніпропетровської СПБ звільнено Анатолія Ільченка, якого замкнули 1985 року. Він писав відомим політичним в'язням, в тому і А. Корягіну.

Ільченка звільнили, але залишили під доглядом, як психічно хворого. Він поїхав у Москву, де записався на побачення з очікуваною у січні 1989 року американською делегацією психіятрів. Після того Ільченка викликав головний лікар жовтневого району психіятричного шпиталю Ніколаєва і попередила, що коли Ільченко спробує зустрітись з американськими психіятрами, він рештку свого життя буде сидіти в Дніпропетрівській СПБ (психіятричному шпиталі), або в іншому шпиталі загального типу.

До сказаного треба додати, що практика ментально здорових людей, але противників совєтського режиму, замикати в психіятричних лікарнях була відома за Сталіна і почала широко вживатись за Хрущова. Він сказав, що в СССР нема політичних в'язнів. Є тільки побутові в'язні (уголовники) та звичайні божевільні.

Можливий в совєтських умовах перегляд лічниць для умово хворих вже за перебудови Горбачова виявив, що не настали будь-які конкретні позитивні зміни у кращий бік. Навпаки дуже загострилась цензура особистого листування пацієнтів. Постали великі труднощі отримання передплачених пацієнтами періодичних совєтських видань. Якщо газети вряди-годи й приходять то з вирізаними статтями про стан психіятрії в СССР. Адміністрація затримує листи пацієнтів з найменшими натяками на тяжке становище в лічниці. Адміністрація затримує і не доручує пацієнтам газет, де є критика минулого СССР. Хворим не доручено газету „Комсомольська правда" із статтею про психіятрію у СССР. Це — заборонена зона.

Пацієнтам не дозволено познайомитись з Указом від 20-го січня 1988 року про поширення прав пацієнтів. Хворих поділено на дві категорії — працюючих і непрацюючих. Працюючим дозволено дещо довше волосся, мати при собі сірники та інші дрібні предмети. Тих, хто відмовляється працювати — нещадно б'ють, стрижуть на голо. Інтенсивно лікують застриками.

У дещо кращому становищі є ті, про яких клопочуться правозахисні організації, зокрема за кордоном, або рідня, якщо вона трохи впливова. І за Ґорбачова психіятрія не має наміру позбутися своїх каральних функцій. В лічницях УССР не можна, наприклад, згадати ім'я Леоніда Плюща. Хто не слухає заборони, того „активно лікують".

За листи до „Учительської газети" в УССР карають. Карають за листи до радіостанції „Свобода". Останнім часом в СССР прийнято називати перебудову Ґорбачова косметикою. Якщо в УССР студент відважиться просити викладів в українські мові, — йому відповідають — кому не подобається російська мова — може взагалі не вчитися.

А тим часом у Львові 22-го січня відслужено молебень в катедрі Юра у 70-ту річницю приєднання західніх українських земель до Української Народної Республіки. Після молебня недалеко катедри нападено на члена львівської пресової служби УХС Ярослава Кендзьора. При допомозі перехожих затримано напасників грабівників, які вирвали у Кендзьора торбину з відеокасететою. Грабіжники були лейтенантами Шевченківських РОВД.

22-го січня у Москві на приватному помешканні відбулися збори „Круглого стола" на актуальні проблеми совєтської психіятрії та її соціяльно політичні аспекти. У зборах взяли участь психологи, правники, соціологи, представники неформальних обєднань та міжнародні суспільні організації. Було вибрано Установчий комітет Асоціяції незалежних психіятрів. На зборах були присутні представники совєтської і закордонної преси і центральної телевізії „Погляд".

Згідно з правилами світової психіятричної асоціяції, звідки совєтські психіятри самі вийшли в передбаченні, що їх виженуть, психіятрія є і має бути вільна від політичного впливу. Совєтська психіятрія тепер мріє стати членом світової психіятрії, як повноправний член.

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

Нагорода

Зараз таки після свят пошта принесла мені ось такого листа:

Достойна Пані!

Дійшло до нашого відома, що з-під Ваших цнотливих рук виходять якісь неймовірні дива мистецьких, архітектурних форм, райських пахощів і небесних смаків. Їх називають тортами. Ми, науковці, зацікавлені отим явищем, хочемо його осмислити, прослідити, проаналізувати, а то й нагородити Вашу особу титулом маґістра з тортознавства. Пропонуємо з'явитися з Вашим мистецьким експонатом там, а там, того, а того дня, і о якійсь — там годині точно щодо мінути, з академічним квадрансом.

З належною Вам пошаною

Товариство Дослідів і Вислідів

(підпис нечіткий)

На ясно домовлений телефоном час я повезла своє чудо, свіжо спечене й удекороване за моїм любимим узором. Там вже чекала вся комісія, достойна й надута, як пристало мудрим особам.

— Нас цікавить архітектура предмету, — сказав достойно голова. Референте архітектури, беріться зразу до оцінки.

Приглянувшись, до розкинених, буйно розквітлих маків, мисткиня сказала ось таке: це імпресіонізм, що виник у Франції у другій половині XIX сторіччя. Він намагається схопити перше враження, що його дає окові кольорова поверхня речі. Проте, продумавши справу, червоні маки можна вважати символізмом, що художніми засобами намагається передати відтінки почуття, а може...

— Досить, досить, а якої думки мистецтвознавець пахощів?

— Перевівши аналізу, — (сказав він), — находжу в торті ананасові подихи, подув помаранчевих садів, цитринову райську спокусу (без фігового листка), шоколядовий туман, що одурманює, робить людину п'янкою, малопритомною, податною...

Голова рвучко піднявся з крісла і майже крикнув: — Формула! Давайте формулу, зараз давайте! Ми її використаємо для майбутніх наукових цілей! У нагороду, — поїдете на безплатні вакації (ні, ні, не до Загорська), а до Норт Порту на Фльориді, де відсвіжите тіло й ваш ум, спілкуватиметеся з природою, з пальмами, та кактусами, відмолодитесь на десять, чи більше років, а може навіть на двадцять. Титул маґістра тортознавства ув додаток дістанете, що ви на те?

І тут я не видержала у стійкості, у певності себе, в себелюбстві своєму. Світ мені закрутився, почорніло в очах, і я (начебто), провалилася у безодню...

— Не можу, людоньки добрі, людоньки чесні, мудрі й достойні, не маю сумління вигадані титули приймати, незаслужено пишатися неосягненим. Це творче диво, отой торт, — не моєї роботи. Його творили нетруджені, незаступимі, золоті руки пані Марійки Малецької...

Роман Голіят

ПОЛЯК ПРО УКРАЇНУ

Леон Василевський, „Україна та її проблеми" Аделайда 1988, 168-сторін, переклав з польської мови Богдан Подолянко.

Книжку цю польською мовою написав у 1911 році Лев Василевський (1870-1936) — діяч і теоретик Польської Партії Соціялістичної, (ППС) публіцист, дипломат; від 1896 року в цій партії — один з її провідників і найближчих співробітників Юзефа Пілсудського; в 1918-1919 роках міністер закордонних справ Польщі; від 1929 року редактор газети „Неподлеглосць".

Микола Цюрак у своїй передмові від видавництва „Книга" каже, що Василевський у згаданій книзі виказує докладне знання минулого українського народу, а в останніх розділах дає образ ситуації у Галичині й Придніпрянщині, базований на особистих спостереженнях. Василевський належав до тих польських політиків, які вважали самостійну українську державу, як свого роду конечність для втримання політичного балянсу на Сході Европи. М. Цюрак переконаний, що Василевський, пишучи свою книжку в 1911 році знав більше про Україну, як його сучасники, чужинецькі історики чи політики.

Погляди Василевського були продуктом його 20-річної студії українського питання, а також збирання потрібного матеріялу. Думки Василевського є також вислідом його особистих спостережень у Петербурзі, Києві й Львові.

Після появи оригіналу цієї публікації, вибухла Перша світова війна. Можливо, що це було однією з причин, чому ця праця не збереглася у бібліотеках чи в приватних людей. Тому, коли ця книжка дуже припадково попала до видавництва „Книга", вони рішили видати її в українському перекладі.

У своїй передмові Леон Василевський згадує про етнографічні границі України й український нарід, який сусідує з польським народом. Він уважає, що настав час на докладне пізнання, глибше розуміння і тверезу оцінку української проблематики.

Ніхто не буде заперечувати, що Україну треба пізнавати в усіх об'явах її сучасного життя, щоб знати, що то є український рух і яке становище треба зайняти супроти нього. На перешкоді, одначе, є цілковитий брак у нашій літературі творів, які уможливили б пізнати цілість цих справ, які становлять українську проблему. Він уважає свою працю вступною інформацією для пізнання України і її проблем, а вона сповнить своє завдання у цій спільноті, для якої вона призначена. На протязі 20 років, він цікавився українською справою, стрічався з визначними представниками українського руху в Петербурзі, Києві, Львові, належав до співробітників часописів „Нарід", „Життя і слово", слухав викладачів проф. Огоновського, зустрічався із цілим рядом руських політиків на львівському терені, приглядався до руських учених у Товаристві ім. Шевченка, — далеко від українського руху, — пильно слідкував за розвитком інтелектуального життя України, збирав цей матеріял, щоб поділитися „з моїм польським читачем". Віддаючи в руки спільноті книжку про українську проблематику в добі такого загострення польсько-українських взаємин, він був згори приготований на те, що вона не зустрінеться з об'єктивною оцінкою у польських шовіністів, чи серед українських націоналістів. Йому не залежить ні на одних, ні на других. Він сподіється, що його книжка попаде в руки таких, які чогось корисного із неї навчаться і може захочуть ближче пізнати джерела справи, яку він тільки загально представив.

У своїй книжці автор розповідає про територію України початків VI сторіччя нашої ери, перелічуючи племена, що мешкали на цьому просторі. Назву Русь прийняла собі держава, що її заснували в IX сторіччі нормани з центром в Києві. Найціннішою подією, що мала вплив на Русь, було прийняття християнства з Візантії, яке запровадив князь Володимир Великий у 988 році. Християнство прийнято з грецькою духовною ієрархією, письменством (духовним і світським), аскетизмом і цілим візантійським світоглядом. Це дуже заважило на способі життя Київської Руси в його цивілізаційному розвитку. Автор поступово переходить усі періоди історії Ру-

(Закінчення на ст. 8-ій)

Подяка за Біблію

(До одного з наших читачів в Рочестері Н. Й., прийшов лист з Дніпропетровської області. Внизу передруковуємо цього листа без будь-яких змін. — Ред.)

Вельмишановний пане — добродію Юрію!

15-го жовтня отримав Ваш дорогий презент. Всього за 23 доби, через океан, дісталася до мене Біблія. В українській мові ще немає повного, об'ємного, найвищого ступеня означення, щоб передати Вам свою подяку. Вперше в житті читаю Святе Письмо. На 59 році, дякуючи Вам, дочекався Великого Свята. Плакав, цілував Біблію і в мріях Вас — дорога людино і великий добродію. До мене ідуть дивитися на Біблію щодня і, сьогодні, вже черга читати до тридцяти чоловік. Деякі прохають на одну ніч подивитися і щось переписати. У нас (особливо на східній Україні) на релігійну літературу постійний голод 1933 року.

Я народився в 1929 року і був свідком руйнування Божих храмів і всього, що пов'язане з релігією у 1936-38 роках. У нашому та інших районах зруйновані всі церкви. Нині найближча церква за 70 км. автошляхом, або 40 км. залізницею. Сьогодні влада, дякуючи Ґорбачову, толерантна до релігії, але місцеві функціонери ще чинять багато перешкод.

Прикро і гірко те, що багато людей заповідають поховати себе з релігійним обрядом, а священиків дуже мало. Обходилися тим, що біля покійника читали Псалтир. У районі є два власники Псалтирів. Псалтирі видань 1910-12 років на російсько-церковно-слов'янській мові, які тепер ніхто не прочитає. Власники Псалтирів — похилі, хворі люди по 80 років і вже не можуть за станом здоров'я читати на похоронах. За два останні місяці поховали чотирьох моїх знайомих і їх рідні дуже сумували, що не було кому почитати Псалтир біля покійників.

Шановний добродію Юріє! Мені соромно і я не можу зловживати Вашою щирою добротою, але все ж звертаюся до Вас з прохан-

(Закінчення на ст. 8-ій)

„КОМАНДА ЩЕРБИЦЬКОГО" НЕ ПЕРЕБУДОВУЄТЬСЯ

На Захід вже продістався з України незалежний журнал київських студентів „Дзвін" число 2, мабуть, з вересня 1988 року. Журнал „Дзвін" є органом товариства „Громада", яку створили студенти Київського університету. Це число має 29 сторінок машинописного друку, яке редаґували Дмитро Корчинський, Володимир Чемерис і Вадим Дивнич. Студенти обґрунтовано доводять, що такий непідцензурний журнал для молоді є необхідний „для висвітлення широкого кола думок", особливо таких, які промовчувані окупантом і „не співпадають з офіційними думками. ***В журналі поміщені матеріяли,*** *в яких є стисле насвітлення жорстоких репресій в Україні, які були і є реалізовані вислужниками Москви, зокрема В. Щербицьким. Також подані матеріяли про створення Української Гельсінкської Спілки (УГС), про масові демонстрації та мітинги у Львові, про розмову з В. Чорноволом, поданий цікавий історичний календар на місяць вересень, а теж поміщені деякі поезії таких авторів, як В. Стус, В. Симоненко, М. Холодний, В. Кулик. З цього числа журналу поміщуємо один матеріял про перебудову в Україні. — УЦІС.*

I.

„ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ З ПРИВОДУ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕБУДОВИ"

Злостивих радикалів, які весь час ґаласували, що гласність у нас дуже обмежена, нарешті посоромлено: не пройшло й чотирьох років з початку перебудови, як на Україні зі сторінок письменницької газети заговорили про репресії 1972-73 років!

Тепер всім зрозуміло, що гласність не має меж: названо прізвище одного (!) винного за ці репресії — секретаря ЦК КПУ з ідеології **Маланчука** (нині покійного), навіть введено в біг **термін „маланчукізм"**, яким користувалися раніше лиш запеклі шестидесятники та агенти ЦРУ — українські дисиденти!

Навіть дозволено розповісти про те, що в кулюарах Спілки Письменників України говорять про одного високопоставленого партійного діяча (нині покійного), **який став прототипом Володьки Лободи і організував** цькування Гончарового „Собору"!

Як би там не було, кілька публікацій в „Літературній Україні", можна сказати, „відкрили тему", показали, що про події двадцяти-п'ятнадцятирічної давнини **на Україні** можна вже говорити.

Якщо можна, то спробуймо і ми.

Межа 60-их 70-их була не просто зламом десятиріч — то був рубіж дуже важливих відтинків української історії. Перший з тих відтинків хронологічно співпав з **шестидесятими роками** і був породжений лібералізацією московської політики за Хрущова. То був другий після встановлення влади большевиків на **Україні** етап національного **відродження після „українізації" 20-их років. Ті часи** зродили нам такі неповторні явища, як **Василь Симоненко, Василь Стус, Ліна Костенко, Микола Вінграновський, Вячеслав Чорновіл, Ірина Калинець, Іван Драч, „Собор" Гончара, роботи Івана Дзюби та Михайла Брайчевського.** То був час, коли квіти української культури, національної самосвідомости пробивалися крізь паморозь непевної хрущовської відлиги. То був час, коли українці почали усвідомляти себе українцями, почали усвідомляти необхідність збереження української мови, пам'яток історії, народних звичаїв.

Брежнєвське керівництво, звичайно, не могло безсторонньо спостерігати за тими процесами. Воно бачило в них небезпечні для синтезованої держави відцентрові тенденції, або принаймні, загрозу для впроваджування тоді політики надцентралізації. Тому дуже швидко проти шестидесятників почали застосовувати рішучі заходи.

Було заарештовано українських критиків Івана Світличного та Івана Дзюбу. Останнього — за роботу „Інтернаціоналізм чи русифікація", в якій з марксистських позицій критикувалася національна політика в СССР. До речі сказати, більшість з того, про що говорив тоді автор статті, зараз лунає з усіх засобів масової інформації.

Переслідувань зазнали філолог Ярослав Дзира за дослідження про вплив козацьких літописів на історичну поезію Тараса Шевченка, та історик Михайло Брайчевський — **за роботу „Возз'єднання чи приєднання", в якій,** знову ж таки з марксистських позицій, критикувалася кагановичівська фальсифікація історії України, яка є пануючою в совєтській історіографії й до сього часу. На всіх навішувався ярлик націоналістів.

Не зупинились і перед такими великими мистцями як тодішній голова правління СПУ Олесь Гончар. До речі, прототипом Лободи був не хто інший як Ватченко, що в 1968 році, коли з'явився „Собор", був першим секретарем Дніпропетровського обкому КПУ (цькування Гончара почалось в Дніпропетровській обласній пресі).

І все ж, це ще було не те, чогось нашим керівникам не вистачало. Зараз важко судити, що відбувалося на початку 70-их за кулісами влади, хто приймав рішення, хто давав вказівки, яка була позиція тієї, чи іншої відповідальної особи. Можливо, брежнєвське керівництво було незадоволене маштабом цькування шестидесятників в Україні й вирішило покінчити з тим рухом раз і назавжди. Інші причини тому, що відбувалося 1972 року, знайти важко.

У травні 1972 року Петро Шелест зникає з посту першого секретаря ЦК КПУ, а натомість обрано на цю посаду Володимира Щербицького. Перед тим Щербицький займав пост голови Ради Міністрів УССР. Але, мабуть, не лише своїй попередній посаді зобов'язаний Володимир Васильович тим злетом. У той застійний час біля керма держави з'явились люди, які мали щастя працювати колись у Дніпропетровську пліч-опліч з Леонідом Іллічем. Це були зокрема, крім Щербицького, колишній міністр внутрішніх справ Микола Шолоков та теперішній голова КҐБ Віталій Чебриков. (Щойно Чебрикова обрано секретарем ЦК КПСС та головою правової комісії ЦК КПСС).

Отож, після свого підвищення Володимир Васильович почав підбирати собі „команду". В тіж часи до республіканського керівництва потрапили вже відомі нам товариші Маланчук та Ватченко.

Хома Северин

(Закінчення буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 8-го до 10-го червня 1988 р.

4

Звіт головного касира Уляни Дячук

Продовження

СИРІТСЬКИЙ ФОНД НА ДЕНЬ 31-ГО ГРУДН Я 1987

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Гнат Марія	40	300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савка Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йосип	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитка Василь	330	300.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Козак Семен	332	485.27
Гроховський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Тесла Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Бойко Сень	213	170.40
Душілль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Подоляк Гелена	39	200.00
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.57
Ґуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Розалія	112	83.34
Гориняк Григорій	27	300.00
Іж Данько	379	150.00
Замос Марія	119	200.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратник Степан	158	350.00
Факазей Василь	364	83.34
Бринецька Марія	363	66.67
Ярошик Олекса	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Липяк Василь	204	150.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Букатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	*1	30.00
Томан Іван	*7	25.00
Малимін Андрій	98	252.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Біловус Василь	58	702.85
Ґлемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	163.34
Антошків Микола	396	307.59

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Марак Анна	169	252.26
Бульсак Юрій	43	200.00
Ганяк Микола	132	700.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Мих.	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Цюник Юлія	321	254.67
Липка Василь	242	229.34
Охотка Дмитро	192	300.00
Альбрихт Конс.	206	200.00
Жорняк Іван	70	200.,00
Рура Іван	207	200.00
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Ґеня	20	66.67
Вітошинський Василь	220	250.00
Ґавдина Микола	330	150.00
Лиховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Ворґач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гавриїл	194	200.00
Овада Іван	98	200.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінюрчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	500.00
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Степан	75	68.75
Туркало Іван	300	531.21
Лисюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теодор	370	125.00
Бороха Дмитро	118	252.54
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Маліса Степан	69	225.90
Ґереґа Микола	136	31.11
Демян Федор	345	500.00
Булоний Петро	364	190.00
Атаманець Василь	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Левицька Меланія	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Куземчак Марія	29	250.00
Кобель Мих.	379	500.00
Соневицька Стефанія	239	500.00
Лос Микола	397	500.00
Лос Микола	397	1,000.00
Стілецький Володимир	379	1,200.00
Боднарук Катерина	367	500.00
Лесаґанич Петро	308	250.00
Львівський Михайло	96	1,000.00
Шимків Іван	18	500.00
Бадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Пилат Конст.	234	700.00
Козар Іван	351	271.63
Шіляк Василь	323	250.00
Фусук Микола	392	550.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Коник Степан	381	66.68
Винарчик Мих.	335	250.00
Ковальчук Петро	379	100.00
Луцьков Семен	287	300.00
Кравець Ігнатій	166	333.34
Плішка Єва	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Булило Мих.	221	750.00
Мош Степан	230	200.00
Бойкевич Марія	217	50.00
Коваль Петро	361	500.00
Рій Михайло	211	400.00
Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Михайло	230	200.00
Савка Гелена	155	500.00
Мороз М. Маріян	281	500.00
Дуда Іван	204	500.00
Рапко Софія	179	166.66
Леськів д-р Йосип О.	472	500.00
Сімоні Емілія	36	100.00
Лучкань Ярослав	12	1,000.00
Громчак Іван	29	1,500.00
Феркалюк Ілейн	220	75.00
Коцюпка Катерина	229	100.00
Кульчицька Галина	112	200.00
Федор Йосиф	308	692.25
Гнатів Андрій	385	250.00
Мазурик Олександер	170	500.00
Нафус Іван	127	500.00
Марків Микола	194	500.00
Симоско Марія	482	100.00
Куземчак Марія	29	300.00
Кірилчук Василь	114	500.00
Грановський Дагмар	345	250.00

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Скібяк Дмитро	133	116.66
Шубяк Микола	234	500.00
Янчишин Николай	323	66.66
Баран Павлина	270	100.00
Баран Павлина	270	158.89
Тара Микола	277	500.00
Ничка Дамян	455	1,000.00
Ничка Дамян А.	455	1,000.00
Окопний Іван	349	750.00
Процик Марія	171	500.00
Стайн Стенлі	270	1,000.00
Гилестреп Марія	287	100.00
Ґренда Василина	385	1,000.00
Кульбачний Василь	121	1,000.00
Кобіто Чарлз	121	500.00
Бойко Павля	170	500.00
Сидор Микола	245	500.00
Артимович Стефанія	472	500.00
Закорчемний Олександер	156	500.00
Булат Роман Ігор	8	1,000.00
Цегельський Ольга	270	500.00
Кравс Ева	13	1,000.00
Тилавский Томас	386	100.00
Бола Єва	125	500.00
Чайковський Микола	296	50.00
Войтович Михайло	106	1,000.00
Нечесна Катерина	170	1,000.00
Починюк Микола	435	250.00
Макар Андрій	161	1,000.00
Клюфас Олег	457	500.00
Мурга Йосиф	133	666.66
Бонсафівський Михайло	238	1,000.00
Заяць Ігор	216	1,250.00
Мейрат Анна	316	500.00
Ґандя Карло	414	250.00
Ковачеф Марія	107	500.00
Косовський Григорій	247	250.00
Волинець мол. Юрій	130	250.00
Разом		**$74,590.88**

КАНАДА

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Кузь Юрій	441	500.00
Демченко Анна	432	250.00
Пепех Анна	473	590.50
Комоніцький Павло	441	200.00
Каліш Іван	464	1,582.58
Микинець Іван К.	427	1,000.00
Микинець Лорета Дз.	427	1,000.00
Лавринів Дж. К.	456	1,000.00

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Кульчицький Ю.	432	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Михайлишин Іван	469	500.00
Повзун Степан	460	500.00
Пайташ Іван	461	300.00
Бапа Антін	473	300.00
Костецькі Клуп	434	500.00

Разом	**$9,098.08**
Разом Сирітські і Опікунчі Фонди	**$83,688.96**
Відсотки	**$89,918.33**
На 31-го грудня 1987 р. остало в Сирітськім Фонді	**$173,607.29**

В сирітськім Фонді депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які і впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з Сирітського Фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом Відділів УНСоюзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 6% на рік.

Зіркою (* означені Відділи Згоди Братства.

Звіт головного радного Василя Пастушка

It is my distinct privilege and honor to submit my sixth annual report on activities, thoughts, suggestions and observations as a Supreme Advisor of the Ukrainian National Association and other Ukrainian-American and civic activities.

Listed below is a 1987 chronology covering January 25, 1987 through April 24, 1988:

DATE	EVENT	PLACE	PURPOSE
1/25/87	Ordination of Rev. Gerald Ozlanski	Sts. Peter & Paul Ukrainian/Orthodox Church	Master of Ceremonies
2/25 to 2/27/87	Annual Meeting of Ukrainian Orthodox Church of USA — Metropolitan Council	South Bound Brook, New Jersey	Member of Metropolitan
3/1/87	Millennium Committee Meeting of Phil. area	Ukrainian Cultural Center, Phila.	Member
3/29/87	Annual District Meeting of UNA	Perth Amboy, New Jersey	WJP attended and addressed this meeting (District Meeting)
4/5/87	Annual District Meeting of UNA	Edwardsville, Pennsylvania,	WJP attended and addressed this meeting (District Meeting)
6/7/87	UNA Scholarship Committee	Soyuzivka UNA Estate, NY	Scholarship Committee
6/8 to 6/13/87	1987 Annual Meeting Supreme Assembly	Soyuzivka UNA Estate, NY	Annual Meeting
6/24/87	The Pennsylvania Ukrainian Millennium Committee Millennium Celebration of Ukraine	Pennsylvania Capital, Rotunda Harrisburg, Pennsylvania	1000 years of Christianity in Ukraine
9/1/87	Organizational Seminar	Philadelphia, Pennsylvania	Seminar on new Insurance Policies
12/12/87	Diamond Jubilee Sisters of St. Basil the Great	Manor College, Philadelphia, Pennsylvania	75th Anniversary
12/14/87	Briefing Room (Group) 7th Contional District (Delaware	White House Washington, D.C.	White House Briefing by Ambassador Jose Sorzano, Special Assistant to the President and Senior Director of Latin American Affairs Jeffrey Lord, Associate Director, Office of Political Affairs The Honorable Donald P. Hodel, Secretary of Interior
1/22/88	Ceremonies marking the 70th Anniversary of the Independence of Ukraine	Council Chambers Chester City Hall Pennsylvania	a. 70th Anniversary b. Millennium c. Ukraine Famine (Master of Ceremonies)
1/31/88	Ceremonies marking the 70th Anniversary of the Independence of Ukraine	Wilmington School Wilmington, Delaware	a. 70th Anniversary b. Millennium c. Ukraine Famine
2/10 to 2/11/88	Metropolitan Council Meeting of Ukrainian Orthodox Church of USA	St. Andrew's ter South Bound Brook, New Jersey	a. Member of Metropolitan Council b. Representing and presenting UNA donations to Ukrainian Orthodox Church Seminary, Ukrainian Orthodox Church Museum, Ukrainian Culture Center, Consistory
2/21/88	Pre-Sobor Commission Meeting	Cultural Center South Bound Brook, New Jersey	Appointed Vice President of Pre-Sobor Commission
4/24/88	Annual Philadelphia District Meeting of UNA	Philadelphia, Pennsylvania	Annual Meeting

1987 — 27 Policies written

I organized the following members in Branch #231 from 1981 through 1987:

(a) 1981	21 members
(b) 1982	51 members
(c) 1983	104 members
(d) 1984	112 members
(e) 1985	69 members
(f) 1986	56 members
(g) 1987	27 members
TOTAL	**440 members**

My suggestions for continued UNA progress are:

a. Giving greater recognition and financial compensation to the branch secretaries, who are the rock foundation of the UNA, and who not only bring in new members, but service diligently through great sacrifice of time and effort for the existing membership.

b. The Executive Committee continues to motivate National Sales Insurance Department.

c. UNA continues to update and modernize the facilities at Soyuzivka, such as: 1) Enlarging the dining room so that it would accommodate larger banquets, weddings, and Christianings. 2) Renovate, modernize and use to full utility, the patio adjoining the dining room as a possible cafe, and enclose with glass to get further utility from the existing dining room. 3) Continue updating furnishing all units and installing individual telephones and televisions to each room. 4) Give thought to create a winter sports complex.

These improvements would truly make Soyuzivka a more complete, year round resort.

d. UNA continues to locate and purchase an appropriate building to permanently house our Canadian records and provide for the fraternal activities of the UNA Canadian members.

e. UNA continues further talk between the two great Ukrainian Fraternals, UNA and UFA relative to a much needed merger which will result in cutting costs of both Organizations, and in their manifestation of an even larger and greater Fraternal will be born from these two dedicated Ukrainian Fraternal Organizations.

Appreciation is extended to Supreme President John O. Flis, Supreme Vice President Dr. Myron B. Kuropas, Supreme Vice Presidentess Gloria Paschen, Supreme Secretary Walter Sochan, Supreme Treasurer Ulana Diachuk, my Fellow Supreme Advisors, Auditors, UNA Philadelphia District Committee, and the various Branch Officers and Secretaries for their dedication and cooperation.

Through the past year, I was favored with exemplary cooperation on press coverage on various Ukrainian-American community events through the kind offices of Editor Zenon Snylyk of Svoboda and Roma Hadzewycz of The Ukrainian Weekly.

It never ceases to amaze me at the voluminous amount of work accomplished on the day to day basis, plus all of the unforseen extra-curricular activities accomplished by the UNA executive officers, the office staff, and the editors of Svoboda and The Ukrainian Weekly throughout the years.

Again, in closing, I wish to thank the members and delegates who, through their vote, honored me with serving you as a Supreme Advisor for the past six years. My sincere thanks to each and every one of you!

Звіт головного радного Андрія Джули

The year 1987 has come to an end, and it was the final chapter for me as financial secretary of branch 161.

After being secretary for 45 years, I had a tremendous amount Ukrainian National Association material to sort out. One item that caught my attention was the "WEEKLY" dated April 27, 1986, which appeared on page five. The article was "LETS GET BACK TO OUR GRASS ROOTS". Two years have gone by and, for the life of me, I really cannot see any improvement, outside of the financial report of our building.

A regional meeting of the branches in my area was scheduled for April 4 in Ambridge and April 5 in Youngstown. However Mother Nature interfered. The week-end forecast was for fourteen inches of snow. With that forecast prediction, the sessions were cancelled.

The second annual Ukrainian National Association golf tournament was being held in the Pittsburgh region on July 10 and July 11. The registration of golfers came from Connecticut, New Jersey, Philadelphia, Detroit, Michigan, Chicago, Illinois and one by way of Wheeling, West Virginia. But NO, NO, golf registration or guests from Ohio, which chaired our first golf tournament in 1986. The 1987 golf tournament proved to be a great success and special thanks go to Chairman William Tyro and his committee that put so much time and work to make the tournament a great success.

The Ukrainian National Association, Home Office Executive Board came to the Pittsburgh and Youngstown area on October 24 and October 25. They held a seminar to explain the new rate books, introduction of new classes of insurance and organizing of potential new members. The one day seminar was held October 24, in the lodge home of branch 120, in Aliquippa.

On Sunday October 25, I registered at the Pittsburgh Station Square Sheridan Hotel for the 76th annual sessions of the Pennsylvania Fraternal Congress, which ended on Tuesday noon, October 27, 1987. Stephen Hawrysz, a member of the Board of Controllers was also in attendance for the three days of sessions. On Monday evening the dinner banquet was held. As guests were the organization secretaries and the wives of branches, 53, 96, 161, and 276. The secretaries and their wives were Mr. and Mrs. Dmytro Holowatyj, Mr. and Mrs. Nicholas Drapala, Mr. and Mrs. Andrew Jula, and Mr. and Mrs. Stephen Evanitsky. Also our Supreme Controller, Stephen Hawrysz.

My final event for 1987 occured on Sunday, November 25, where, on behalf of our organization, I presented a check in the amount of $500.00 to the executive board of "ALL SAINTS UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH CAMP" located in Emelenton, Pennsylvania.

In closing this short report, I hope that 1988 will be more promising in the area represented by me.

Звіт головного радного Тараса Максимовича

In last year's report, I made particular note of the growth of the Ukrainian population in Florida.

With this in mind, we are submitting our bid to host the 1990 UNA Convention in the Miami area.

Hotels are ready to negotiate with us, and the Ukrainian community is ready to put together one of the finest conventions the UNA has ever had.

This decision must be made now! Two years is not that much time to prepare for a convention of this magmitude.

In my capacity as UNA Branch 368 President, I am fortunate to have a hard working Financial Secretary in Mr. Andrew Maryniuk.

Parts of the Ukrainian community in Florida, for all purposes, continue to travel to their own drummers, but in some cases involving major Ukrainian observations, cooperation is still possible.

Needless to say the Millennium Celebration is now taking a great amount of time, and most of the Florida Ukrainians are making preparations for the various programs and concerts.

Recently, I presided over a symposium featuring Danylo Shumuk, and the reception he received was very positive.

The Ukrainian Dancers of Miami continue to please audiences wherever they may be. Of particular note is the frequency the Dancers are requested to perform for other ethnic groups.

As far as the UNA and its operations is concerned, I would like to recommend a more concentrated effort to the upgrading of Soyuzivka.

The facility must be modernized if it is to become a money maker. The adage that "it takes money to make money," definitely holds true in Soyuzivka's case.

— Parking is below par and must be improved.

— Renovation of the Dining Room is long overdue.

— The entire sound and communications systems leave a lot to be desired.

— TV's and telephones in each room are not impossible.

We pour a lot of financial assistance into various causes, but when it comes to our own, it seems it has to take a back seat. This must be corrected.

Once again, we in the Florida Community say "C'mon down" and let's go First Class with the UNA! Miami in 1990!

Звіт головного радного Романа Татарського

У цьому році Округа Дітройту була дуже активною, з чого вив'язалася надзвичайно добре.

11-го квітня Окружний Комітет спонзорував і підготовив зустріч громадянства із д-ром Тарасом Гунчаком, де він доповідав про „жидівсько-українські відносини від Другої світової війни та завдання Документального центру". Заля Св. Йосафата була виповнена. Усі з великою цікавістю вислухали докладно подані факти. Після заклику, щоб допомогти Документальному центрові продовжувати його працю, присутні склали 1,160.00 долярів і дали почин заложенню місцевого відділу Документального Центру, якого головою стала мгр. Рома Дигдало.

27-го вересня відбувся Окружний Семінар — зустріч союзового членства із трьома членами Екзекутиви, які подали докладно і цікаво вияснення нових грамот та їх користі членам, як також секретарям і місцевим організаторам.

2-го жовтня округа приймала і гостила на терені Дітройту — ансамбль співу, музики і танку з Лемківщини „Лемковина". Заля була виповнена і публіка була надзвичайно вдоволена.

Усі вищезгадані імпрези були дуже успішні і добре зорганізовані і переведені надзвичайно вдало.

При організації і переведенні тих імпрез допомагали слідуючі члени Округи, Панове: Д-р Олександер Серафин, Василь Папіж, Ярослав Базюк, Роман Лазарчук, Йосиф Постоловський, д-р Атанас Слюсарчук — і Пані: Рома Дигало, Ірена Прийма, Ольга Марущак, Олена Папіж, Мотря Постоловська, Анна Кошельовська, Зірка Слюсарчук і Марта Василькевич. Усім згаданим членам, належиться велика подяка за їх великий вклад праці, та виконання взятих на себе обов'язків надзвичайно докладно до подробиць.

Щодо організаційної праці Дітройтської округи, можемо похвалитися здобутком понад 90% наміченої нам квоти нових членів.

Секретарям і місцевим організаторам було б вигідно мати „факти" із найновішими даними про усі типи забезпечень, та заподанням точних відсотків від грамот, це важне є для нового члена, що він може сподіватися у звороті від УНСоюзу.

Звіт головної радної Теклі Мороз

У звітовому році 1987 я брала участь у засіданні членів Головного Уряду УНС, що відбулось у червні на Союзівці.

Як рівнож брала участь у нарадах членів Кандського Представництва УНС, що відбулись у Торонто.

Крім того, репрезентувала УНС на чотирьох громадських імпрезах у Монтреальській окрузі.

Як голова Монтреальського Окружного Комітету Відділів УНС, брала участь у з'їзді голів Окружних Комітетів, що відбулись на передодні засідання членів Головного Уряду УНС та брала участь у Загальних Річних Зборах Монтреальського Відділу КУК.

За згодою головного предсідника УНС зорганізувала у Монтреальській окрузі семінар. Панелістом семінара був головний секретар УНС Володимир Сохан, який докладно пояснив учасникам семінара нові роди забезпечення з чого присутні були дуже вдоволені.

Як секретарка 465 Відділу УНС — старалась справно й на часі полагоджувати всі союзові справи та дбала й про „братську діяльність":

Відвідувала хворих членів у лікарнях і приватних домах і, у випадку смерти членів, брала участь у похоронах.

Справа організаційна

Монтреальська Союзова Округа обіймає лише 6 відділів, з того один знаходиться в Оттаві й з огляду на далеку віддаль не бере участи в окружних зборах чи нарадах.

До організації нових членів причинились слідуючі відділи: 434 — секретарка Александра Дольницька приєднала 15 членів і Михайло Дідух — чотири члени; 473 — секретарка Віра Баніт — 6 членів і одного Іван Хохлач; 465 — секретарка в моїй особі — 10 членів.

На закінчення мого звіту складаю щиру подяку членам Окружного та Відділових Комітетів за співпрацю, а зокрема тим союзовцям, що причинились до організації членства.

Справа організаційна, на мою думку, є найважливішою в кожній установі, що й запевняє їй дальше існування.

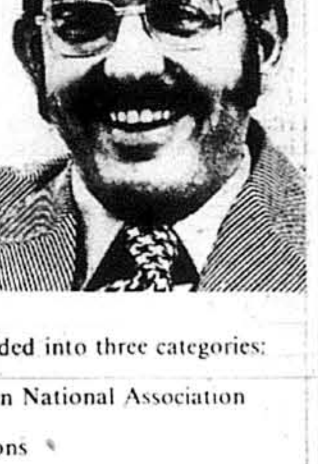
Мої спостереження й поради

Союзові часописи й листи дальше надходять до нас з великим припізненням, що й до певної міри стимулює організаційну працю.

Поробити заходи, щоб заохотити нашу молодь до студій в асекураційній ділянці та спонзорувати їхні студії на основі певного писемного зобов'язання, після студій, працювати в системі Українського Народного Союзу.

Оформити правильник УНСоюзу в Канаді та висилати писемне повідомлення про наради членів Канадського Представництва.

Звіт головного радного Тараса Шмаґали

In 1966 at the Chicago convention I was elected to my first term as Supreme Advisor. At the time my wife Katherine (Midge) was pregnant with our son Taras Jr. This year he graduates from the University of Virginia and goes on to law school. He continues to grow and change as all of us. However, it appears that some things just don't change. First, the format of my annual reports, and second, the problems which continually plague our organization. So many of those problems are the very same ones that existed 22 years ago. Following the outline which I established 22 years ago, my report will be divided into three categories:

A. Activity for the Ukrainian National Association
B. Civic Activities
C. Comments and Suggestions

A. Activity for the Ukrainian National Association

1. Ohio Fraternal Congress — Chairman of Bylaws and Nominating Committee.
2. Board of Directors, Ukrainian National Association Renewal Corporation — Continue to serve as original Board member of Corporation, which oversees the operations of our Headquarters building in Jersey City.
3. Cleveland District — continued activity in organizational meetings and other activities in the Cleveland and Youngstown District.
4. Supreme Assembly — Meeting of Supreme Assembly.
5. Completed special assignments given by UNA Supreme President and Executive Committee concerning activities in Washington D.C.
6. Participated in all meetings of the Ukrainian National Association Heritage Preservation Committee.

B. Civic Activities

1. Honorary Member, Cuyahoga County Republican Executive Committee.
2. Vice-President Board of Directors — Kashtan Ukrainian Dance Company.
3. Vice President, Company of Ignatius — St. Ignatius High School.
4. Active at both national and local level in preparation for celebration of Millennium of Ukrainian Christianity.
5. Secretary-Treasurer, Ohio Public Transit Association.

C. Comments and Suggestions

This year my comments will fall into three categories: (1— Managing and building our human resources; (2) Managing and building material resources; and (3) Our Association's role in the Ukrainian and American communities.

1. Managing and Building our Human Resources

In spite of our efforts in building a professional sales team, the possibility of the big lottery continues. As our assets grow, our membership falls and there certainly is that possibility that one or just a few of our members could be the big winners. This year we introduced a completely new and updated group of products. Our community can no longer say that our products — the types of insurance that we are able to sell — is not modern and competitive with other companies. Our executive team schould be congratulated for their efforts in pushing for the completion and introduction of this new product line. They should aslo be lauded for the series of training sessions which were conducted at the district level. It is still apparent to me that our branch secretaries and district organizers need the everyday support of a professional full time sales staff. We have lost our first national sales manager and several of the full time people which he hired and attempted to train. We continue to have difficulty in filling these positions. We must continue our efforts to fill the open sales jobs and concentrate on continuing training for our branch secretaries and district managers. At least we can now approach the young people of our community with products that are competitive and meet their needs. I hope that we can do that with people who understand what they are selling and can sell those products in a professional manner.

2. Mannagement of Our Material Resources

As I said in my introduction, while some things grow and continue to change, other things just stay the same. Staying the same seems to be the case in the way we continue to manage our material resources, most specifically, our Jersey City headquarters. Although the rules governing taxes and financing have and will continue to change, we simply continue to maintain the status quo and refuse to establish a long term permanent financial management plan. The fantastic growth of real estate on the east coast, and especially in the Jersey City area, has made everything look wonderful. We have been able to continually keep our building totally leased at progressively higher rates. However, as more and more office space becomes available in the area, competition may well change our present strong position. This, along with the fact that it appears likely that interest rates will continue to go up at least during the short term, makes it obvious to me that we must consider a permanent financing plan. I have over the past several years suggested that we retain a professional consultant to guide us in this area. This expert should be someone who is trying to sell us something or who will benefit from his recommendations. Those professionals are certainly available, especially in the New York/Jersey area. Let me suggest one more time! Hire a financial consultant to develop a financial plan for our buildings and then decide if we want to execute his suggestions.

3. Associations's Role in Ukrainian-American Communities.

In Millennium year of Ukrainian Chrsitianity, it is only natural that our community including our association, has concentrated on the proper recognition and celebration of this historical milestone. Hopefully we will make it through this year a more cohesive, active and better recognized ethnic group. Only time will tell whether that will happen.

Whatever the outcome of our Millennium activity, it is still of utmost importance that the UNA assume its role as the leading Ukrainian-American organization in all aspects of community activity. An important part of that process in my mind has been and continues to be the establishment of an UNA Washington DC office. That, I am pleased to say, is about to happen. The office space has been leased and activity will start in just a few short months. I would like to congratulate President John Flis and the Executive Committee for their actions in the establishment of that DC office.

I first suggested to a past UNA President in 1972 that we should open an office in Washington D.C. 16 years later it's happened. I guess in retrospect, some things **do** change — it just takes time.

Звіт головного радного Володимира Кваса

Мій звіт буде короткий, тому що останнього року мої пропозиції не були дискутовані, хіба дещо про Союзівку.

Я вірю, що цього року ми будемо мати більше часу, можемо поговорити про це.

Я брав участь в зборах Українського Народного Союзу в Ст. Катерин Канада, збори були успішні і цікаві, на мою думку, ми повинні підшукати добрих організаторів в Канаді, розвинути більше пропаганду про УНС, бо там ми маємо великі можливости.

Також брав участь в окружних зборах в Албані і Сиракуз. Ми маємо проблеми з нашими відділами, тому, що там залишилися старі члени, які ще цікавляться Українським Народним Союзом, на жаль, молодих людей нама багато і не цікавляться нашою установою.

Нам потрібно якнайбільше посвятитись молодшій генерації, бо що станеться з УНС за 10 літ, як нас не стане, хто буде опікуватися цим всім, що їх батьки придбали?

Я дальше пропоную скликати молодих людей по Округах чи стейтах, мати з ними сходини, треба добре приготовити їх, не жалувати грошей на цю ціль — і я вірю, що з них багато знайдемо таких, які будуть цікавитися УНСоюзом і всім тим, що їх батьки придбали.

Наш Український Народний Союз велику роботу робить для нашої громади, ми помагаємо нашим установам, видавництвам, церквам, великі гроші видаємо на стипендії для молоді, спонзоруємо ріжні ансамблі з поза океану, тільки за 1987 рік ми виплатили суму 1,181.900 дол. включно з видавництвом „Свободи" і „Союзівкою". Це поважна сума і багато людей про це не знають, як ми напишемо деколи в „Свободі", то це все замало, ми повинні видавати спеціяльну сторінку в „Свободі".

Наше громадянство мало б подумати, чи варто купувати забезпечення в чужих компаніях, де ми маємо тепер всі модерні забезпечення і за малу ціну. Ми стараємося підшуковати професійних продавців і таких нам потрібно, але не можемо забувати за наших секретарів, які велику роботу роблять і віддано працюють для Батька Союзу. Тому треба більше відбувати курсів і запізнати секретарів з новими полісами і я певний, що вони вив'яжуться з цієї роботи.

Щодо Союзівки, я вже давно звітував, що нам конечно потрібно побудувати 25 кімнат, модерних з сьогоднішнім часом, бо на такі кімнати є велике запотребування.

Наші молоді люди заробляють добрі гроші, мають гарні доми і всі вигоди, вони не мали б нічого проти цього, щоб заплатити більше грошей. Ми не можемо їх стратити, бо старші люди відійдуть, а тоді наша оселя залишиться пусткою.

Я вірю, що наші нові управителі змінять нові програми, як також систему, яка не відповідає до сьогоднішнього часу.

Я дальше є активний в політиці, тепер головою републиканської партії, також в українській громаді, я працюю цього року головою комітету 1000-ліття Християнства в Україні.

На кінець мого звіту, прошу Господа Бога, щоб Господь тримав нас у своїй опіці, щоб могли дальше продовжувати нашу працю для нашої церкви і громади.

Звіт головного радного Евгена Іванціва

Introduction

As I conclude the second year of my third term as UNA Supreme Advisor, I look to the future of our organization with a great deal of optimism, that was lacking in the past. During the past few years our organization has made great strides in both defining its role in our community and in meeting its goals and obligations. The Supreme Executive is to be congratulated for the leadership it has provided.

During this past year I have attempted to represent the best interests of our organization both in my dealings within the UNA and work in both the greater Ukrainian-American community and American society. In those areas where I was able to demonstrate initiative, I have attempted to do so.

As in past, I have divided my report into two sections. The first section outlines my work in and for the UNA. The second section focuses on recommendations and comments about our organization and its direction.

Report of Activities

I shall not attempt to submit a chronology of my activities during the past year. Rather I shall outline the major focus of my work.

As is the custom for Supreme Advisors, I attended the meetings and events assigned to by the Supreme President. That includes meetings of the Baltimore-Washington-Richmond UNA District, meetings at our Home Office, and various briefings and events in Washington.

In the absence of a UNA office in Washington, I continued to serve as the Washington Representative for the UNA. That position entailed maintaining liaison with the U.S. Government, principally with the Executive Branch. In this Millennial year, this liaison has been most important.

I have continued to serve on the UNA Ukrainian Heritage Defense Committee and have taken an active role on the committee. By way of history, the Committee was formed three years ago to combat the defamation of Ukrainians. In December 1985 I proposed, and the Committee unanimously approved, the establishment of a Washington D.C. office. The 31st Convention adopted that proposal. Since that time, I have been actively involved in the recruitment of a director for that office, unfortunately with little success.

This past February I met with our Supreme President to further discuss ways of getting the office started. At that time, Mr. Flis suggested that I consider taking on the position of Director. After considerable thought I agreed to do so with proviso that the office be staffed with an assistant who culd be trained to take over when I leave. On May 14, 1988 the Committee approved that proposal and effective July 1, 1988 the UNA shall have an office in Washington.

The purpose of the office is educational. It will provide information to policy makers in Washington about UNA, its interests, purposes, and concerns. It will also assist the membership of UNA in its dealings with the U.S. Government as well as provide educational information about how government works. I look forward to working with all the members of UNA in this new capacity.

For those members who read the "Ukrainian Weekly", you are familiar with the articles I have written over the course of the past year. The articles include the reporting of events and opinion pieces (Op-Ed's) on topics of interest to the UNA and its members. In my capacity as Director of the UNA Washington Office I shall be covering Washington events for both the "Weekly" and "Svoboda".

Lastly, I have been actively involved in the civic activities of our community, particularly in Washington, D.C. I served as the President of the Ukrainian Association of Washington, D.C. and the Washington Branch of the Committee to Celebrate the Millennium of Christianity in Ukraine. Within the context of all my community activities, I have attempted to represent the interests and views of the UNA.

Comments and Recommendations

Again, I congratulate our Supreme Executive for the steps taken to improve the operation of our organization and to meet the needs of our membership. While declining membership is still our number one problem, I am optimistic that with the new policies and increased attention to our sales department this can be turned around. I look forward to working with the Supreme Executive in this area.

I extend my welcome and best wishes to the new management of our UNA estate "Soyuzivka". While new and young management is welcome as well as the continued UNA financial support for capital improvements at Soyuzivka, a long-term development plan is still needed. Haphazard investment will not meet the long-term needs or expectations of our membership. I strongly recommend that such a study be commissioned as soon as possible so that the goal of preserving and improving Soyuzivka as a resort for our members can be met over not only the next few years but the next few decades.

While I have supported the increased numbers and amounts of scholarships which we have awarded in recent years, I again urge that consideration be given to focusing some of the funds to the needs of UNA. Over the years we have had problems finding young people to work in the various departments in our Home Office, in the management of Soyuzivka, for our newspapers, and in our Washington office. Again, I urge the UNA provide at least one full, four year scholarship in the fields of journalism, business management, hotel management, or political science to worthly students who will agree to work for the UNA for a two year period after graduation. Such a program will provide a pool of young, trained individuals who may decide to spend at least part of their career within our organization.

The Ukrainian Weekly continues to impress non-Ukrainians with the quality of content and lay-out. My personal congratulations to the staff and I look forward to working even more closely with the editors. I am certain that UNA will continue to provide financial support for the Weekly, but I suggest that the Suprema Assembly consider providing the Editor with a budget under her control. Should that occur, it would be the Editor's responsibility to decide when and how to cover those events important to the UNA rather than leaving this added responsibility with an already over-worked Supreme Executive.

Conclusion

I was first elected to the Supreme Assembly at the 28th Convention in 1974. In the fourteen years that I have worked closely with the Supreme Executive, my knowledge of and appreciation for our organization has matured and grown. By no stretch of the imagination does, nor can, the UNA meet all the needs of our Ukrainian-American and Ukrainian-Canadian communities, but the UNA is critical to the success of most work in the community. The UNA provides the people, the resources, the communications, and the will for many of activities in our community from the preservation of our heritage to the defense of human rights in Ukraine. It is critical that UNA not only survive but continue to grow.

I hope that over the next few years we can not only turn our declining membership around but that we can inspire more individuals, particularly younger individuals, to take an active role in the UNA on both the local and national level. It is no accident that everytime there is a need in the community — funding of the Conquest book on the famine, financial support for the Harvard Millennium Project, defense of Ukrainian human rights, the battle against defamation, support for the building of Churches, financial support for youth, cultural, and social organizations, to name just a few — the community turns to the UNA. For ninety-four years now the UNA has provided leadership in the community. We must all ask ourselves what would have been if UNA were not there or were unable to provide the leadership and support to the community. We must ask ourselves what can we reasonably expect if UNA will be unable to do so in the future. Then we must recommit ourselves to making UNA strong not only financially but with membership.

Звіт головної радної Гелен Олек-Скат

The Sts. Peter & Paul Br. #220 Annual Picnic held on the south side of Chicago in Pioneer Woods on June 21, 1987, which I attended, was a typical old fashioned fraternal picnic with good food, members, families, friends, good company. It is sad that we seem to be getting away from this type of fraternalism.

On September 11 attended a meeting relative to the reception and arrangements for the Chicago visit of the Lemkovyna Choir from Poland.

The weekend of October 2, 3 and 4, was an exceptionally busy one due to the fact that the National Fraternal Congress Convention was held in Chicago and at the same time the Lemkovyna Choir was performing, and Messrs. John Flis, Walter Sochan and Mrs. Ulana Diachuk were in Chicago, too.

On Friday, October 2, we attended some of the sessions of the Fraternal Congress and late in the day we visited Selfreliance Federal Credit Union. On Saturday, our Executive Board continued to attend the sessions and in the evening we all attended the reception held at Sts. Volodymyr & Olha Church Hall for the Lemkovyna Choir where the Choir expressed their appreciation for UNA's sponsorship and travel arrangements to the States.

On Sunday, October 4, I attended the all day seminar on the new certificates a program we needed and waited for. I feel we need to promote our programs more and our secretaries need more information. Perhaps I should mention here that the UNA received some good advertising gratis when a big group of ladies making pyrohy in a church kitchen talked about nothing but the UNA and their new program. We have a good opportunity to inform ALL our members about our programs by including information with our dividend checks as we do the Emergency Fund. This information should be short and concise and would reach all members. With the cost of mail being so high I notice that more and more companies are constantly including more information and advertising with all the mail that leaves their offices.

A group of Floridians were very warmly received at the State Capitol in Tallahassee on the 22nd of January — Ukrainian Independence Day — which I attended.

On February 7, 1988, the Sts. Petersburg community honored Mr. John Kohut on his 75th birthday. Mr. Kohut is a UNAer who has not only been very active in this area, but wherever he lived. Also as a young man he was very active in sports, and taught Avramenko dancing in the Cleveland Area.

On February 27, another very active and popular couple in the Northport area, also UNAers, Pauline and Walter Riznyk, formerly of New York, celebrated their 50th wedding anniversary with a big banquet.

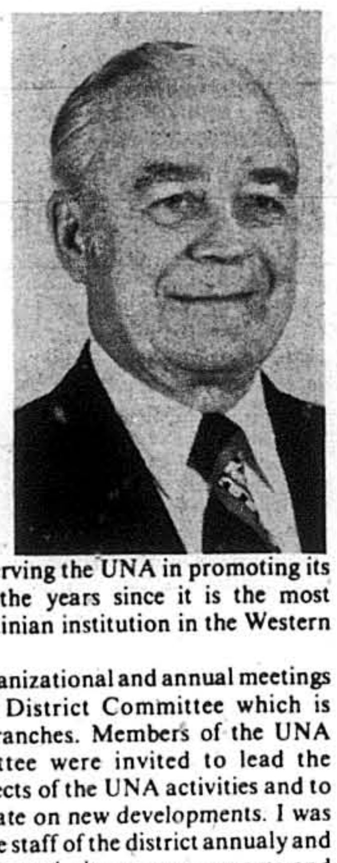
On Saturday, March 12, St. Mary's Ukrainian Catholic Church of Northport celebrated their Millennium Mass in Venice, Fla., with Bishop Losten, Bishop Moskal and Bishop Larkin, and the "Burlaka" Choir from Toronto responding. A very big banquet was held immediately after mass.

On Friday, March 18, the "Burlaka" Choir from Toronto presented a very fine Ukrainian Millennium concert in Gulfport which was sponsored by the Ukrainian American Association whose President is John Gawaluch, formerly of Chicago.

On Saturday, March 26, another big event occurred — the blessing of a beautiful new 45 unit condo building in Northport sponsored by St. Andrews Ecumenical Center — St. Andrews Ukrainian Village.

Thanks to our new insurance program, I have added 14 new members in the last three months of 1987.

Звіт головного радного Андрія Кейбіди

I deem it an honor and privilege to continue serving the needs of the Ukrainian community as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association.

The UNA continues its leadership in promoting the principles of brotherhood, fraternalism, stressing patriotism and civic responsibilities for the good or our Ukrainian community and our nation; providing the tools for our young people with sports programs and scholarships for continuing education and reaching out to our needy, aged, infirm and disabled members. I am enjoying the responsibilities of serving the UNA in promoting its varied activities throughout the years since it is the most respected and influential Ukrainian institution in the Western Hemisphere.

Participated at all of the organizational and annual meetings of the UNA Essex County District Committee which is comprised of twenty UNA branches. Members of the UNA Supreme Executive Committee were invited to lead the discussions of the various aspects of the UNA activities and to keep the membership up-to-date on new developments. I was elected to serve on the executive staff of the district annualy and helped to develop and participate in its many programs and actions.

Appointed by the UNA Supreme Executive Committee to serve as its representative on the Board of New Jersey Fraternal Congress. Attended all Executive Board meetings where discussions were held relative to fraternal affairs affecting the more than 55 fraternal organizations which comprise the congress. Instrumental in having Gov. Thomas H. Kean read and sign the annual proclamation designating June 8-14 as Fraternal Week. Served on the executive committee for the annual Fraternal Convention held in Atlantic City on October 8-9. Supreme President Dr. John O. Flis was invited to address the assembled as President of the New York Fraternal Congress. Ulana Diachuk, Supreme Treasurer of the UNA, addressed the delegates on the history of fraternalism. Nicholas T. Boyko, FIC-CLU, UNA Sales Agent was moderator for a panel discussion which included panelist Michael Stecyna, UNA Sales Agent.

Re-appointed as member of the New Jersey Ethnic Advisory Council by Gov. Tom Kean to represent the Ukrainian community. The council consists of 26 representatives of ethnic communities and its sole purpose is to advise the Governor of its problems and recommend programs and other efforts regarding its activities.

Attended the week-long annual meeting of the UNA's Supreme Assembly, which convened at Soyuzivka on Monday, June 8. Before the business sessions began, the members gathered at the Taras Shevchenko monument to pay tribute to Ukraine's greatest poet who gave voice to his people's national aspirations.

Attended the unveiling of a monument, in tribute to the life and works of the late Ukrainian Catholic patriarch and Cardinal Josef Slipyj, at the UNA resort, Soyuzivka, on June 21 with some 600 people in attendance. Also present at the ceremony were Bishop Basil Losten of Stamford, Conn., who welcomed the gathering, priests and seminary students and members of the Supreme Executive Committee of the UNA, including Supreme President Dr. John O. Flis and Supreme Treasurer Ulana Diachuk and scores of UNA'ers and supporters of the late patriarch.

As a member of the New Jersey Ethnic Advisory Council, I had the privilege of inviting members of the Ukrainian community to witness the signing of the proclamation for the 1,000th anniversary of the Christianization of Ukraine by Governor Thomas H. Kean at his office in Newark.

Was requested by the UNA Executive Committee to present checks to the graduates of the Ukrainian Heritage School in Carteret on June 6.

The UNA hosted the quarterly meeting of the New Jersey Ethnic Advisory Council on May 6 in the conference room of the UNA headquarters, which was attended by 36 members of the council. Secretary of State Jane Burgio expressed her thanks for the invitation and enjoyed the Ukrainian foods which were served after the meeting.

Invited to attend the luncheon during the installation of Dr. John J. Flis, as President of the New York Fraternal Congress on April 25 at the Marriot Hotel.

Represented Gov. Thomas H. Kean at the 100th anniversary celebration of Ss. Peter & Paul Ukrainian Catholic Church, Jersey City. The Most Rev. Stephen Sulyk, Archbishop-Metropolitan of Philadelphia, Most Rev. Theodore McCarrick, Roman Catholic Archbishop of Newark, Rev. Roman Mirchuk, Pastor of Ss. Peter & Paul and 16 priests co-celebrated the Divine Liturgy on Sunday, November 22, which was followed by a concert and banquet.

On Sunday, September 13, a special seminar was held by the UNA in order to familiarize the association's secretaries and organizers with its new insurance plans at the Home Office. More than 30 UNA activists participated in the intensive session. The seminar featured presentations by Supreme President Dr. John O. Flis, Supreme Secretary Walter Sochan, and Supreme Treasurer Ulana Diachuk.

The UNA once again participated in the two-day Liberty Park Ethnic Festival in Jersey City with a booth display filled with UNA English publications during the weekend of September 12. The booths were manned by Andre Worobec, Nicholas Boyko and Michael Stecyna. As a member of the N.J. Ethnic Council, I served as Master of Ceremonies during the afternoon program.

My wife and I were invited to the annual Christmas Party sponsored by the UNA for its employees and friends at the UNA headquarters.

On Sunday, February 28, the annual district committee meeting of the Wilkes Barre UNA branches was held in the hall of St. Volodymyr Ukrainian Catholic Church in Edwardsville, Penn. I was delegated to address the meeting by Dr. John O. Flis, Supreme President. The meeting was well attended and complete information relative to the UNA activities was discussed with excellent results.

Served as Co-Chairman of a Teachers' Conference relative to the Ukrainian Forced Famine 1932-33, which was held on Monday, May 16, at Rutgers University in New Brunswick. The Ukrainian National Association was one of the sponsors.

Delegated to address the annual-district committee meeting of the Essex County UNA branches on Sunday, May 1, at the St. John's Ukrainian Catholic School auditorium, Newark, N.J. Featured speaker will be Dr. John O. Flis.

Will arrange a bus trip to celebrate Father's Day at Soyuzivka on Sunday, June 19, which will be sponsored by the UNA Essex County District Committee.

Co-ordinated New Jersey's Ukrainian Independence Day Proclamation Ceremony in Trenton. Gov. Tom Kean read and signed the proclamation in his office before a large delegation of members of the Ukrainian community and delivered a speech on Ukrainian issues. Coordinated the ceremonies of Ukrainian Independence Day in Maplewood where Mayor Robert Grasmere signed the proclamation at the regular meeting of the Maplewood Township Committee on January 19. On January 22, after a brief ceremony at Town Hall the American and Ukrainian flags were hoisted outdoors during the singing of both national anthems.

As Secretary of UNA Branch 322, Maplewood, will continue to develop plans for organizing new members for the future growth and prosperity of the UNA.

In a personal vein, I wish to thank Mr. Zenon Snylyk, Editor of Svoboda and Mrs. Roma Hadzewycz, Editor of the Ukrainian Weekly, for their sincere consideration and excellent cooperation in printing the articles I submitted to them during the year and congratulate them on the excellence of their respective newspapers.

Звіт головного радного Василя Дідюка

І знов проминув рік праці й діяльности УНС. І знов приходиться писати звіт з праці головного радного, на наше спільне річне засідання Головного Уряду УНС.

На протязі 24 років я писав свої звіти обширно, порушуючи різні проблеми, що відносилися до цілости праці УНС в ЗСА і Канаді. Було приємно їх писати, коли можна було „похвалитися" успіхами, підкреслюючи і недоліки, з думкою, що зібравшись на нашому річному засіданню, ми спільно обговоримо наші проблеми, радіючи успіхами, а застановимось і над недоліками з метою їх поправити.

Цьогорічний мій звіт буде інший, бо не з моєї вини не бачу потреби розписуватися, подавати свої думки, спостереження і пропозиції, бо вони повторялися б ще й у цьому році без успіху. На протязі пройденого часу у праці для УНС, я в міру всіх можливостей і обставин, а були вони різні, старався виконувати взятий на себе обов'язок. Будучи активним в суспільно-громадській праці, до якої я завжди зараховував і Союзову з переконанням, що дальший ріст і розвиток УНС — це ріст українських спільнот Америки і Канади, для чого варто працювати.

За час мого звітування, я згідно з нашим статутом не мав жодних доручень Головної Екзекутиви УНС, але місцеві і канадські обставини та мій зв'язок з членами, яких я колись вписував до УНС, заставляли мене полагоджувати, вияснувати чи дораджувати багатьом членам, які зверталась до мене у різних справах. Такий, майже, постійний зв'язок з відділами, секретарями і окремими членами, а були справи приємні й менш приємні, але їх в ім'я добра УНС, треба було полагоджувати, бо були це люди, яким не завжди було легко пов'язуватись з Головною канцелярією чи іншими представниками в Канаді. Цю ділянку праці, згадую, як приємну, бо допомагав я нашим членам, до яких я маю повний респект і пошану.

Крім цієї здавалося б „не зауважуваної" праці, я брав участь у двох засіданнях Головного Уряду УНС на Союзівці, два рази у засіданнях „Канадського Представництва", на якому обговорювались справи УНС в Канаді, з журбою як поправити ситуацію, яка в ділянці організування нового членства є не найкращою, на жаль, не вдалось нам багато у тій ділянці зробити. Брав участь у двох зборах Торонтської округи, ними проводив та дораджував у різних справах секретарям-організаторам. Брав участь у вишкільному семінарі нових поліс, яким проводили члени Головної Екзекутиви; Д-р Іван Флис, Володимир Сохан і пані Уляна Дячук.

В міжчасі пороблено підготовчі старання на організування нового відділу УНС в парафії Матері Божої, в Міссісауґа. Сподіваюся, що справа ця буде в короткому часі позитивно розв'язана. Особисто, я зорганізував 4 члени, з них дві дитячі поліси Е-18, по десять тисяч долярів, заплачених наперед на 4 роки.

Коли ж хочемо поправити ситуацію і розвиток УНС в Канаді, мусимо знайти людей до праці. Бо найкращі пляни, без виконання, а треба знати, хто їх і як виконує — не мають жодного значення. Розв'язки мусимо шукати, а вона напевно знайдеться, коли підійдемо до неї з правильною настановою. В Канаді розбудова УНС є можливою, бо тут ще „козацькому роду, нема переводу"!

Звіт головного радного Олександра Худолія

I would like to present my annual report as a listing of my participation in activities related or of interest to the UNA. I have included some comments and suggestions, as well.

1. Represented the UNA at the annual and semi-annual UNA Woonsocket, RI. District Committee meetings held in Fall 1987 and Spring 1988.

2. Attended Organizational Seminar on new UNA policies held in Woonsocket, R.I. in Fall 1987.

3. Participated in the Philadelphia District's UNA Day celebration and blessing of the new UNA funded "TRYZUB" pavillion in August 1987.

4. Master of Ceremonies at Ukrainian Millennium banquet sponsored by St. Michael's Ukrainian Orthodox Church in Woonsocket, R.I. The banquet received press coverage and was attended by Archbishop Constantine as well as local political officials. (Fall 1987).

5. In may 1988 I guest co-hosted an "on-the-air" fund raiser for WBAU-FM in Long Island, N.Y., during which I was interviewed and able to bring up topics such as the Urkainian Millennium, the UNA.Soyuzivka, St. George's Church Festival, and the upcoming Ukrainian Festival USA at the Garden State Performing Arts Center in New Jersey. The show host (Bob Petrowsky) is himself of Ukrainian descent and used to have an all Ukrainian radio show years ago. Unfortunately, due to a lack of support from the New York City area Ukrainian community he has had to change his programming format. However, he is very receptive to the Ukrainian cause and makes a point of playing Ukrainian music and provides valuable air time for Ukrainian community activity announcements on each of his two weekly radio shows. WBAU is a non-profit radio station under the auspices of Adelphi University. It broadcasts to hundreds of thousands of listeners in the New York City, Long Island, and Northern New Jersey areas. I feel that it is important that the UNA support Mr. Petrowsky in his effort to provide a powerful and vital public service to the Ukrainian community.

6. UNA sponsored bus trip to Toronto, Canada for the June 1987 Caravan Festival. With a great deal of assistance from the Woonsocket District Fraternal Activities Coordiantors (Mr. & Mrs. Dmytro Sarachmon) as well as our Canadian contacts (Marta Ostapowych and Donna Tkach) we ran a very successful bus trip where over forty people from Rhode Island and Massachusetts had the opportunity to experience Ukrainian as well as other cultures of the world in one of North America's most cosmopolitan cities. It is this type of undertaking that underlines the truly franternal nature of the UNA. Other similar excursions should be coordinated by the Fraternal Activities Coordinator at UNA headquarters for Ukrainian communities all over North America. If we cannot always bring Ukrainian cultural activities to our membership, then we should try to help bring the membership to areas where such activities are abundant. As a direct or indirect result of this trip I have been able to organize three new UNA members.

In conclusion, I would like to make a few comments regarding Soyuzivka. Soyuzivka has the potential of playing a major role in the future success of the UNA. It was built as a showplace where Ukrainians and those interested in Ukrainian culture could go for the unique Ukrainian "experience." As vacation options and competition grows in is high time for the UNA to serviously and professionally evaluate what improvements are necessary to insure Soyuzivka's survival for successive generations of Ukrainian-Americans. New facilities and basic comforts found at most any other resort are urgently needed at Soyuzivka. We cannot expect to impress or involve new generations of our people by asking them to accept second class accomodations. Why should they? The UNA must be willing to provide first class accomodations at Soyuzivka if it expects to receive first class support from its membership and the Ukrainian community.

Д-р Іван О. Флис, головний предсідник, заявив, що під цю пору не має нічого додати до свого друкованого звіту. Радо відповість на питання. При тому подав, що д-р Мирон Куропась, заступник гололовного предсідника і о. протопресвітер Степан Біляк письменно оправдали свою неприсутність на Ріочних Нарадах. Інженер Анатолій Дорошенко повідомив, що прибуде пізніше. Зазначив, що є члени Головного Уряду, які постійно не беруть участи в нарадах. Може краще було б для них і для добра УНСоюзу, щоб вони зрезиґнували зі своїх постів. Приймаючи вибір, вони повинні були бути свідомі своїх обов'язків відносно УНСоюзу.

З огляду на те, що на попередніх нарадах Головного Уряду вирішено, щоб на майбутнє не давати додаткових звітів, приступлено до наступної точки.

6. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Ґенове Жеребняк запиталася, чи можна ставити запити і дискутувати звіти тих урядовців, які не є присутні на нарадах.

Головний предсідник відповів, що можна ставити питання і вони будуть передані дотичним урядовцям.

Гльорія Пашен, заступниця головного предсідника запиталася, чи компюторська система, на яку переходить УНСоюз, може допомогти секретарям Відділів вишукувати тих членів, яких грамоти дозрівають, щоб можна наново їх забезпечити ще перед реченцем виплати грамоти. Списки таких членів будуть інформативні та дуже допоміжні секретарям. Звернулася до головного кочтролера Степана Гавриша з проханням, щоб він вияснив їй, що мав на думці, даючи в своєму звіті того роду рекомендації Головному Екзекутивному Комітетові.

Мгр Іван Геврик ствердив, що хоч забезпечення в теперішній час дещо збільшається, а надвишка у відсотках зростає, то все таки УНСоюз в Канаді і в Америці під оглядом членства підупадає. Треба брати до уваги, що старше покоління поволі відходить, а молодь не дуже має охоту перебирати громадські пости. В Канаді немає ні одного організатора, а все таки праця проходить задовільно. Канада є суверенна дежава і хоче вирішувати свою долю сама. Вона не є американським стейтом. Це зовсім інша країна, з іншими правами й іншим способом життя. Від нового року федеральний уряд Канади впроваджує оподаткування на асекураційні фірми, а провінційна політика Канади плянує контролю над чужими комерційними фірмами, переважно над американськими, які фактично домінують канадську економію так, як Український Народний Союз. Тому і загальне відношення українців не дуже сприяє розвиткові УНСоюзу.

УНСоюз в Канаді вимагає, щоб Головний Екзекутивний Комітет позитивно ставився до потреб УНСоюзу в Канаді, як до членів окремої держави з окремими законами та виконував рішення Конвенції УНС.

Вже понад 22 роки канадські члени Головного Уряду УНС ставили вимоги до Екзекутиви, щоб конечно розбудовувала та поширювала спюзову працю в Канаді. Старання не довели до позитивних вислідів, бо канадські члени Головного Уряду не мали дальше ні статутових прав ані належних фондів. На 31-ій Конвенції УНС перейшла зміна статуту відносно статті ч. 3, точка 32, після четвертого існуючого параґрафу, а саме: „Головний Уряд є уповноважений покликати Раду Директорів Українського Народного Союзу в Канаді, яка вестиме діяльність УНСоюзу під юрисдикцією Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу. Ця Рада повинна мати свою канцелярію і бюджет з канадських фондів, що мають бути депоновані на окремому конті в Канаді. Цим контом розпоряджатимуть своїми підписами урядовці, що їх назначить Рада Директорів і які будуть відповідальними перед Головним Екзекутивним Комітетом через головного директора для Канади".

На засіданні в дні 17-го січня 1987 р. Канадське Представництво спільно з головним предсідником д-ром І. О. Флисом рішили скликати спеціяльне засідання на день 20-го лютого 1987 р., щоб виготовити правильник УНС для Канади. На тому засіданні були присутні всі члени Представництва — І. Геврик, Л. Філь, В. Дідюк, Текля Мороз і М. Спольский. Розглянено два проєкти, які опрацювали І. Геврик і В. Дідюк та бюджет, що його виготовив М. Спольський. Вирішено, що І. Геврик передасть цей проєкт Головному Екзекутивному Комітетові на найближчому засіданні. Одержавши проєкт Канадського Представництва, головний предсодник УНС д-р І. Флис сказав, що ця справа буде полагоджена на Річних Нарадах Головного Уряду. Річні наради передали цю справу знова Екзекутиві до остаточного вирішення. Коли на засіданні Екзекутиви у вересні 1987 р. він запитав, як полагоджено справу правильника УНС для Канади, головний предсідник його прямо зіґнорував. Тепер виринає питання, хто має остаточно полагодити цю справу. На думку Канадського Представництва, їхній правильник повинна полагодити Екзекутива, яка є платна і має виконувати рішення Конвенції і Головного Уряду. Головний контролер інж. Анатолій Дорошенко на другій сторінці свого звіту подає резолюції 31-ої Конвенції, які ще Головний Екзекутивний Комітет не полагодив.

Як голова Канадського Представництва запропонував:

1 Негайно приступити до виконання резолюції Конвенції і Головного Уряду.
2 Покликати Раду Директорів УНС в Канаді з її власним бюджетом.
3 Створити Фундацію УНС згідно з рішенням Конвенції і Головного Уряду.
4 Протоколи засідань Екзекутиви висилати всім членам Екзекутиви.
5 Всі справи, що відносяться до репрезентації УНС і які обговорюється на засіданнях Екзекутиви, повинні бути запротоколовані.
6 Головний Уряд вже давно дав згоду на видання книжки історії УНС в Канаді. Члени Канадського Представництва вирішили почати в цьому році працю над нею, за що воно відповідатиме.
7 З огляду на те, що в Головній Канцелярії є тільки три члени Екзекутиви і тим самим немає кворум, засідання Головного Екзекутивного Комітету повинні відбуватися п'ять, а щонайменше чотири рази в році.
8 Організаційний Відділ повенен вести статистику здобутків організаторів і їхньої винагороди так, як це було колись, бо до цього часу він ще такої статистики не одержав.
9 Як член Екзекутиви, він відповідає перед членами УНС і українською громадою і тому він повинен знати всі рішення Екзекутиви.

Попросив, щоб відповісти йому на наступні питання:

1 Чи поправляється організаційна праця після відбутого семінара?
2 Як сприймаються нові роди забезпечення?
3 Чи потрібним було їхати до Торонта аж трьом членам Екзекутиви, щоб перевести семінар?
4 Чому Екзекутива повідомляє його про деякі рішення після того, як він довідався про них зі „Свободи"?
5 Чому ще й досі немає на Союзівці списка членів Головного Уяду?
6 Чи дальше є правосильна резолюція, яку запропонувала Текля Мороз, а Головний Уряд її прийняв, що організатор, який на протязі 2-ох років зорганізував 25 членів із життьовим забезпеченням, має право на 1 тиждень безплатного побуту на Союзівці?
7 Чи може одна людина в Екзекутиві відповідати за чотири Відділи і успішно їх провадити?

Після стверджень, експериментів і всяких півзасобів, треба приступати до реальної праці на базі довголітнього досвіду УНСоюзу.

На кінець висловив віру, що будучність УНСоюзу залежитиме в першу чергу від активної праці і від допливу молодих членів, а теж від роду запляннованої діяльности по Відділах і по Округах. При тому не можна забувати піонерів, тобто тих, які будували УНСоюз та це дальше працюють для нього.

Д-р Н. Олесницький ствердив, що справи, які порушив у своєму слові мгр І. Геврик відносяться в більшості до 11-ої точки порядку наряд, а не до дискусії над звітами.

Головний предсідник погодився з твердженням д-ра Н. Олесницького і заявив, що справи, які порушив мґр І. Геврик, будуть обговорені при точці „Справи Ради Директорів для Канади".

Степан Гавриш запитав головного радного В. Дідюка, чому його звіт є такий короткий. Головного предсідника запитав, які були з його сторони намагання, про які він згадує у своєму звіті, щоб бувший головний організатор залишився на пості голови організаційного Відділу. До головного касира Уляни Дячук звернувся з питанням відносно зросту коштів подорожей обласних організаторів, про що вона написала у своєму звіті — ствердив, що УНСоюз вже давно не має обласних організаторів.

Текля Мороз висловила своє здивування з приводу заміток у звіті головного контролера інж. Анатолія Дорошенка, які відносяться до святкувань 1000-ліття Християнства на Україні. Хотіла б почути його відповідь на це питання. Теж висловила своє негодування, що деякі члени Головного Уряду вже другий раз з черги не беруть участи в річних нарадах Головного Уряду.

Гелен Олек-Скатт запитала, чи секретарі одержать вичерпні інформації відносно нових кляс забезпечення.

В. Квас запитав головного секретаря В. Сохана, чи не було б корисним получити малочисельні Відділи УНС. В дальшому запитав, чи запляновано секретарсько-організаційні курси — вони є конечні.

Анна **Гарас** сказала, що вона перечитала всі звіти головних урядовців і прийшла до висновку, що звіти зовсім не відзеркалюють зацікавлиння чи турбот урядовців організаційними справами УНСоюзу. Організаційні справи є підставовими для існування УНСоюзу і вони повинні бути на першому місці для головних урядовців УНСоюзу. Члени Головного Уряду повинні бути прикладом для секретарів Відділів УНС.

Ґеновефа Жеребняк спрямувала своє питання до інж. А. Дорошенка та попросила вияснення, чому він поставив у своєму звіті вимогу, щоб до Головного Екзекутивного Комітету вибирати в майбутньому людину православного віроісповідування. Сказала, що в історії УНСоюзу немає занотовано такого випадку, щоб вибирано урядовців, беручи до уваги їхнє віроісповідування.

Ґльорія Пашен попросила головного радного В. Пастушка, який у своєму звіті пише про свою численну репрезентацію з різних нагод в Українській Православній Церкві, щоб він подав, кільки грошей він передав від УНСоюзу на цілі тієї церкви.

В дальшому запиталася головного касира Уляни Дучук, як далеко поступили справи відносно переходу на „дайрект біллінґ".

Мгр І. Геврик попросив головного предсідника, щоб він подав список організаторів, які в минулому році організували членів, скільки кожний з них приєднав членів, яку суму вкладок ті члени заплатили, кілько з них залишилися ще активними членами та яку суму винагороди виплатив УНСою тим організаторам.

ВІДПОВІДІ

В. Сохан відповів Ґльорії Пашен, що Головна Канцелярія УНСоюзу повідомляє під цю пору секретарів, коли які грамоти дозрівають з метою, щоб вони могли наново забезпечити тих членів. Також на повідомленнях про платність вкладок зазначується, що дана грамота дозріває до виплати, або буде виплачена чи вигасне. З впровадженням нових компюторів, Головна Канцелярія має в пляні та зможе повідомляти секретарів про ці справи 3 місяці наперед. На питання в справі прямого збирання вкладок („дайрект біллінґ), сказав, що переведення цього в життя вимагає зміни статуту. УНСоюз високо цінить секретарів, які дбають про членів, збирають вкладки та полагуджують різні справи, пов'язані з членством в УНСоюзі.

Гелен Олек-Скатт відповів, що в його звіті є докладно описані грамоти з одноразовими вкладками на ціле життя і вивінувальні у 65-ому році життя. Там є підкреслені їхні вартості та заохота купувати грамоти на ціле життя з одноразовими вкладками. Це є інвестиція, яка не підлягає оподаткованню. Секретарі одержали вже інформації про нові кляси забезпечення В. Квасові, на питання в справі злуки малих Відділів (25 або менше членів) відповів, що під цю пору є біля 40 таких Відділів і Головна Канцелярія дуже радо їх получувала б, але члени таких Відділів на це реагують неґативно, часами навіть грозять залишити УНСоюз. Більшою турботою для Союзу є великі Відділи, яких секретарі хворіють, а то й вмирають і нема ким їх заступити. Відносно курсів для секретарів і організаторів на Союзівці сказав, що члени Екзекутиви, які є затруднені в Головній Канцелярії, об'їхали всі Округи, де зреферували всі справи, що відносяться до нових грамот, всі зміни, які заіснували в забезпеченні УНС, передано теж секретарям вичерпні інформації на письмі, нові книжки вкладок. Екзекутива є свідома того, що треба буде знову відновити та повторити, чи доповнити ті інформації на курсі на Союзівці. Анні Гарас сказав, що всіх членів Екзекутиви болить брак нових членів. При кінці свого друкованого звіту він порушив ту справу.

Андрій Джула сказав, що він, як секретар Відділу, раз уроці завдає собі труду і переглядає розмет, на якому є всі дані про кожного члена. З розмету можна легко вибрати всіх тих членів, яких грамоти будуть дозрівати, чи вигасати. При тому, він передав головному предсідникові 4 аплікації нових членів.

Головний предсідник повністю погодився зі своїм передбесідником і заявив, що багато секретарів є дуже вигідні та чекають, щоб Головна Канцелярія прислала їм готову листу тих їхніх членів, яких треба б наново забезпечити. Кожний секретар може так само попрацювати, як це робить А. Джула. Самозрозуміло, що Головна Канцелярія повинна мати це на увазі та пригадувати секретарям, що такий чи інший член його Відділу буде мати виплачену грамоту. Але секретар повинен звернути ся до члена та обговорити з ним пановне забезпечення. Подякував А. Джулі за те, що згідно з давною традицією привіз на наради аплікації нових членів. При тому висловив негодування, що більше ніхто з членів Головного Уряду не привіз ані однієї аплікації. Ствердив, що деякі з них вже роками не приєднали ані одного члена.

Д-р Анна Чопик попросила головного касира Уляну Дячук, щоб вона вияснила справу позички з фонду ім. Дмитра Галичина, про що є згадка у її звіті.

Уляна Дячук на всупі подала, що о. С. Біляк повідомив її листовно, що він захворів і лікар не дозволив йому подорожувати. Ствердила, що питання, яке дав С. Гавриш, є цілком слушне, бо немає обласних організаторів. Ця рубрика повинна мати назву продавців забезпечення і так буде справлено.

В дальшому поінформувала, що один із професійних продавців забезпечення, що є затруднені в Головній Канцелярії, дає курси секретарям і тим, які хотіли стати секретарями, чи продавцями забезпечення, щоб вони могли набути ліцензії на продаж забезпечення. Багато стейтів Америки вимагають таких ліцензій.

Д-р Анні Чопик вияснила, що Головний Уряд був вирішив закупити в НТШ землю, на якій плянував побудувати кондомініюм для сеніорів УНС. Цю землю поділено на дві матеґорії — частину землі записано прямо на УНС, бо вона межує безпосередньо зі Союзівкою, а ту частину, яка мала бути вжита під будову, записано на корпорацію ім. Дмитра Галичина. Повна сума ціни купна землі, включно з правними видатками, є закнижкована, як позичка від корпорації ім. Дмитра Галичина. УНСоюз дав Корпорації морґедж на повну суму.

Підкреслила, що члени Екзекутиви, затруднені в Головній Канцелярії багато часу присвячують організаційним справам.

Головний предсідник відповів С. Гавришеві на питання, що зробив Головний Екзекутивний Комітет, щоб задержати його на пості організатора членів. Сказав, що Екзекутива зробила більше, як було треба.

Перше — термін його праці, як виборного головного організатора закінчився 30-го червня, 1986 р. Екзекутива задержала його на тій праці до лютого, 1987 р. Екзекутава старалася задоволити його під кожним оглядом, бо хотіла за всяку ціну задержати на праці крайового організатора членів, чи крайового братського організатора членів — він міг був вибирати для себе такий титул, який він хотів. Екзекутива старалася задержати Степана Гавриша на праці навіть тоді, коли не було взагалі приросту членів (менше як по 100 членів у грудні, 1986 р. та в в січні і лютому, 1987 р. Екзекутива не робила ніяких закидів С. Гавришеві, щоб його не вразити і щоб через те він не залишив праці. Ствердив, що Екзекутива робила заходи, щоб С. Гавриш залишився на праці в УНСоюзі, але він сам вирішив відійти.

В дальшому підкреслив, що конечним є пропагувати в загальній українській пресі грамоту на ціле життя з одноразовою вкладкою (сінґел пріміюм). Відносно прямого збирання вкладок („дайрект біллінґ) сказав, що скоріше, чи пізніше до цього мусить прийти, бо відчувається чим раз більше брак секретарів. І саме це приведе до того, що члени будуть змушені пересилати вкладки безпосередньо до Головної Канцелярії. Це мусить статися і це буде вимога часу.

Д-р Я. Падох запитався, як вдалося експеримент з професійними організаторами, чи був успіх і чи є дальші пляни в тому напрямі. Попросив, щоб головний предсідник зреферував справу побудови оселі для сеньйорів, бо в наступному тижні відбудеться на Союзівці з'їзд сеньйорів і вони ставитимуть питання в тій справі.

В. Дідюк запитався, що робила Комісія 1000 -ліття Християнства н Україні, яка була створена на попередніх нарадах Головного Уряду — чи вона діяла і які були висліди її праці.

Ствердив, що Комісії Головного Уряду не мають часу на свої наради. Підкреслив, що він був проти того, щоб скорочувати час тривання нарад з 5-ох днів до 3-ох днів.

Запитався, чи відбудеться в четвер традиційний бенкет, бо немає присутнього на нарадах інж. Степана Куропася, який довгі роки проводив тим бенкетом.

Головний предсідник зразу відповів, що бенкет відбудеться і робить відповідальним за бенкет і програму під час нього В. Дідюка.

С. Гавриш сказав Ґльорії Пашен, що він уважає, що Екзекутивний Комітет повинен старатися бодай частинно перевести в життя резолюції і рекомендації, які схвалює Головний Уряд.

Відносно твердження головного предсідника, що Екзекутива старалася задержати його на праці організатора, пригадав присутнім засідання Головного Уряду в жовтні 1986 р. на якому підходили до нього члени Головного Уряду і пропонували, щоб він зрезиґнував з посту головного контролера і матиме запевнену працю організатора на протяг цілої каденції. Він не зробив цього тільки тому, що головний предсідник особисто йому цього не запропонував. Коли б головний предсідник був це зробив, він бувби зрезиґнував з виборного посту і прийняв би працю організатора, яка ніколи не була для нього байдужою. Але це не сталося і він відійшов.

М. Спольський запитався, чи правдою є, що відбулося два засідання Канадського Представництва і чому він не був про них повідомлений. В дальшому запитався, на чому полягає праця головного директора для Канади, бо праці як такої, він не бачить.

Мгр І. Геврик відповів, що такі засідання відбулися. Він особисто телефонував до бюра, де працює М. Спольський і одержав відповідь, що він виїхав до Европи.

Відносно другого питання сказав, щоб М. Спольський подав, що він дотепер зробив для УНСоюзу, а тоді може сміло питати, в чому полягає праця головного директора для Канади.

М. Спольський вияснив, що в нього дома, біля телефону є машина, яка награє розмови і він, повернувшись з Европи, був би оправдав свою неприсутність на засіданнях.

Запитав головного предсідника, які є права і обов'язки членів Канадського Представництва поза тим, що вони беруть участь у засіданнях.

В. Пастушок відповів Ґльорії Пашен, що він передав від УНСоюзу православній богословській семінарії і музеєві даток у сумі 5,000 дол.

Ґльорія Пашен висловила побажання, щоб Головна Канцелярія УНС, при помочі компютора, висилала секретарям списки тих членів, яких забезпечення кінчається і слід забезпечити їх наново.

А. Джула їй порадив, щоб вона не чекала на того рода списки, але робила так, як він це робить — користувалася розметом, де є всі дані про кожного члена і самому можна це легко вишукати.

Головний предсідник попросив присутніх постанням з місць та однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих в минулому році членів Головного Уряду УНС головного радного бл.п. Володимира Гавриляка та бувшого головного організатора бл.п. Василя Оріховського.

7. ЗВІТ КОМІСІЇ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ СПАДЩИНИ І СПРАВА ЗОРГАНІЗУВАННЯ БЮРА УНСОЮЗУ У ВАШІНҐТОНІ

Головний предсідник д-р Іван Флис звітує. На вступі сказав, що звіт складатиметься з двох частин: вклад Комісії в оборону Кунґіса, де Комісія включилася до апеляції до Найвищого Американського Суду, чим зайнявся голова Контрольної Комісії д-р Нестор Олесницький; та зорганізування бюра УНСоюзу у Вашінґтоні, яким зайнявся головний радний Евген Іванців. Апеляція Кунґіса коштувала поважну суму грошей і одержано вирок. Попросив д-ра Н. Олесницького зреферувати справу.

Д-р Н. Олесницький подав, що 2-го травня 1988 р. Найвищий Суд Америки, під проводом судді Скалія, виніс вирок у справі Кунґіса. Апеляцію внесено від децизії другорядного суду, який сказав, що Кунґіса не можна позбавляти громадянства, а апеляційний суд сказав, що можна. В децизії апеляційного Суду були дві речі, що затурбували Комітет Оборони Української Спадщини. Суд заявив, що коли іміґрант подав неправду про свою дату народження і місце народження, то навіть коли б цей іміґрант не брав ніякої участи у знущаннях над будьякими особами, то силою факту, що ті дві речі були неправдиві, така матеріяльна неправда приводить до позбавлення громадянства ЗСА. Друга частина вироку, що затурбувала Комітет, було ствердження суду, що в руках 1947-48 спеціяльні нонпреференс візи повинні були одержати тільки жертви нацистів. Таких правил ніколи не вживано в „реґулейшенс оф еміґрейшен енд натуралізейшен сервісес," але апеляційний суд сказав, що так було. З того виходить, що всім горожанам, які були натуралізовані і одержали „нонпреференц віза", а при тому не були переслідувані нацистами, грозило, що вони нелеґально приїхали до Америки. І саме тому, що ті дві справи торкалися так багатьох членів УНСоюзу, він і Ігор Раковський написали до Найвищого Суду Америки заяву „Амікус Куріє". На цю справу УНСоюз пожертвував $13,000. Ані він, ані адв. Ігор Раковський не жадали і не одержали ніякої винагороди. У тих справах, про які була мова, Комітет виграв, бо суд вирішив, що апеляційний суд нерпавильно висловився, що заіснували такі факти в тих роках в одержуванні спеціяльних віз. Не так добре пішло зі справою, яка відноситься до ствердження, що це є матеріяльна неправда, але з цим можна погодитися.

Відносно справи Кунґіса — Кунґіс говорив, що він народився в селі Реґіску, а не в місті Каунас на Литві. Виглядає, що він не хотів показати, що в роках 1941-42 він жив у тій місцевості, де були нацистські погроми і розстріли. Але його твердження про місце народження не мало впливу на дицизію суду. Суд ствердив, що то не є матеріяльне, чи він був народжений в містечку, чи на селі, чи там були погроми в 1941-42 роках. Дата народження звичайно теж не є матеріяльна, але часом може бути — головно тоді, коли йдеться про діточу квоту. Ствердив, що це були позитиви вироку. Неґативами було, що дотепер ніякий суд не сказав, що як хтось говорив, навіть матеріяльну неправду у своїй аплікації, що це вказувало на його неморальний характер, навіть тоді, коли ці неправди були сказані на те, щоб дістати дозвіл на виїзд до Америки. Дотепер в сотках таких справ, це було матеріяльною вимогою. Найвищий суд сказав, що тому, що в тому статуті немає мови про те, чи то є матеріяльна неправда, чи ні, але як виявиться, що були дрібні неправди, сказані з метою влегшити людині виїзд до Америки, це даній людині пошкодить. Це є найгірша децизія, яку дотепер будь коли Найвищий Суд зробив. Відносно справи Кунґіса, то суд його не звільнив і є дуже малі вигляди на те, що його звільнить. Ствердив, що це сталося вперше, що українська організація поставила перед Найвищий Суд Америки переслухання і деякі її арґументи той Суд прийняв.

Своє звідомлення він подав коротко також англійською мовою.

Перерва на обід — год. 12-та полудня.

ПОПОЛУДНЕВА СЕСІЯ — ГОД. 2-га ПО ПОЛУДНІ

Сесію відкрив і нею провадив **головний предсідник д-р І. Флис**. Він зарядив питання до д-ра Н. Олесницького, який зреферував справу Кунґіса і апеляцію до Найвищого Суду Америки.

М. Спольський запитався, чи Комітет старався заанґажувати для тих справ адвоката, який є спеціялістом кримінального права.

Д-р Н. Олесницький у відповідь дав, як приклад, відому справу Івана Дем'янюка. Сказав, що йому пропонували взяти його оборону, але він відмовився тому, що він не є спеціялістом кримінальних справ. Родина І. Дем'янюка вибрала адвоката Марка О'Коннора, який виявився цілком нездібним провадити того рода справу, а під цю пору він є одним із тих, що оскаржує І. Дем'янюка у злочинах.

Мгр І. Геврик сказав, що під час засідання Пленуму Секретаріяту СКВУ в травні, 1988 р. виступав адвокат І. Дем'янюка і сказав, що є пляни заанґажувати на оборонця світової слави адвоката з Англії.

З огляду на те, що не було більше питань до повищої справи, головний предсідник перейшов до другої частини 7-ої точки нарад, до справи зорганізування бюра УНСоюзу у Вашінґтоні. Сказав, що, як усім відомо, Комісія Оборони Української Спадщини при УНСоюзі вирішила майже два роки тому, за апробатою Головного Уряду, відчинити у Вашінґтоні бюро Українського Народного Союзу. Завідувати бюром мала одна пані, яка змінила свою думку і Комісія залишалася без нікого. Це сталося після Конвенції і дотепер УНСоюз не міг знайти особи, яка надалась би на той пост. Нещодавно, при нагоді побуту у Вашінґтоні, він запропонував цей пост головному радному Евгенові Іванцеву. Попросив, щоб Е. Іванців зреферував ту справу.

Е. Іванців на вступі подав, що Комітет Оборони Української Спадщини постав тому 3 роки з метою обороняти добре ім'я українців, на яких почалася атака з хвилиною, як створено Ов-Ес-Ай. Комітет заплянував 2 і пів року тому заснувати бюро УНС у Вашінґтоні. 31-ша Конвенція УНС схалила думку заснування такого бюра 2 роки тому, а Річні Наради Головного Уряду в минулому році підтвердили це рішення. Від самого початку були проблеми знайти відповідного директора для згаданого бюра. Того рода бюро потребує відповідної і досвідченої в тій ділянці людини — людини, яка має політичний досвід, яка є обзнайомлена з Українським Народним Союзом і українською громадою.

У місяці лютому, 1988 р. д-р І. Флис зустрівся з ним, щоб обговорити справи бюра. Під час тієї зустрічі, головний предсідник запропонувв йому пост директора цього бюра. Початково він вагався, але на засіданні Комітету в дні 14-го травня 1988 р. дав свою згоду. Завданням бюра буде інформувати Головний Екзекутивний Комітет і Головний Уряд УНСоюзу, як теж українську громаду, про події, які відбуваються у столиці Америки, а державних урядовців у Вашінґтоні інформувати про УНСоюз і українців-американців. Конечним є протидіяти нападам на українських громадян, що робить Ов-Ес-Ай. Бюро має ще інші, важливі завдання, а то: збирати точні дані про всі зарядження відносно федерального податку і реґулямінів, що відносяться до грамот членів УНСоюзу; зразу реаґувати у таких випадках, як справа Медведя, траґедія у Чорнобилі, потреба фондів для продовження праці Комісії розглянення голоду на Україні; служити пресовими вістками для „Свободи" і „Українського Тижневика". Сказав, що бюро УНС буде відкрите 1-го липня, 1988 р., його адреса є 400 1-ша вул. Н.В. кімната ч. 710. Під цю пору він пошукує асистента, щоб вишколити його в тій ділянці праці.

Головний предсідник сказав, що треба буде підписати контракт на винайм приміщення для бюра, як також умову на протяг одного року з Е. Іванцевим, який займе пост директора того бюра. Подав, що річний бюджет вдержання бюра виноситиме 143,000 долярів, який вже збільшився з огляду на те, що винаймлено більше приміщення на бюро, як початково було заплановано. Приблизні річні кошти будуть: приміщення — $21,000, працівники — $95,000, телефони — $6,000, поштові оплати — $5,000, друк — $3,000, канцелярійне приладдя — $5,000, передплати різних періодиків — $3,000 видатки директора — $5,000, адміністраційні видатки — $1,500. Заявив, що Екзекутивний Комітет вичерпно обговорив всі ті справи на своєму засіданні і члени одноголосно погодилися на відкриття бюра та на поданий приблизний бюджет його вдержання. Попросив присутніх ставити питання відностно тієї справи.

Д-р Я. Падох запитався, чи Е. Іванців полагодив з Екзекутивою всі розбіжности, які відносилися до його праці як директора бюра, і чи є можливість координації праці бюра УНСоюзу з існуючим там уже бюром УККА. Підкреслив, що кошти вдержання такого бюра не повинні бути перешкодою в його заснуванні.

Головний предсідник заявив, що УНСоюз відчиняє це бюро не для того, щоб конкурувати з бюром УККА. Праці є так багато, що подостатньо є місця для двох, трьох і більше того рода бюр.

Е. Іванців потвердив слова головного предсідника, що співпраця між обидвома бюрами запевнена і про це не може бути ніяких сумнівів. При тому підкреслив, що всі неясності, які існували відносно його праці, узгіднено і він працюватиме виключно під дерективами головного предсідника д-ра І. Флиса.

Т. Шмаґала дав внесок, щоб відчинити бюро у Вашінґтоні, підписати контракт на винайм приміщення для згаданого 5юра та підписати умову з Е. Іванцевим на працю директора того бюра на час одного року.

Внесок піддержали Р. Татарський і А. Кейбіда.

В. Сохан дав внесок, щоб закрити дискусію на ту тему. Його піддержала Уляна Дячук.

Головний предсідник перевів голосування над внеском Т. Шмагали. Внесок прийнято одноголосно.

8. ОБГОВОРЕННЯ СПРАВИ РАДИ ДИРЕКТОРІВ ДЛЯ КАНАДИ

Головний предсідник д-р І. Флис поінформував, що декілька місяців тому Екзекутива передала справу оформлення статуту для Канадського Представництва д-рові Н. Олесницькому і він зладив для них статут. Попросив Н. Олесницького, щоб він зреферував членам Головного Уряду згаданий статут.

Д-р Н. Олесницький на вступі сказав, що на 31-ій Конвенції УНС прийнято резолюцію, що має бути створена Рада Директорів для Канади. Вибрані на Конвенції представники з Канади на своєму засіданні приготовили документ зі своїми побажаннями відносно згаданої справи. Головний Екзекутивний Комітет попросив його, щоб він, на підставі того документу, зладив статут, який відповідав би братським законам стейту Ню Джерзі. Він сам відмовився це робити і передав своєму асистентові, який зладив статут, а він його докладно перевірив. Треба було дещо змінити в тому, що подали члени Канадського Представництва і він узгіднив ті зміни з Екзекутивою. Він відчитав всі точки пропонованого статуту.

Після вичерпної дискусії, адв. Н. Олесницький дав внесок прийняти статут. Його піддержали В. Пастушок і В. Квас.

Головний предсідник перевів голосування — статут прийнято одноголосно.

Д-р Н. Олесницький дав додатковий внесок, щоб Канадсьне Представництво почанало діяти із сьогоднішним днем. Внесок піддержала Ґльорія Пашен. Прийнято одноголосно.

Головний предсідник висловив подяку д-рові Н. Олесницькому за його професійно виконану працю.

Мгр І. Геврик подякував членам Головного Уряду за схвалення статуту для Канадського Представництва. Окремо подякував д-рові Н. Олесницькому за зладження статуту та вичерпне його вияснення.

День Української Незалежности в Елізабеті

Посадник міста Елізабет підписує проклямацію української незалежности в присутності представників українських організацій, учнів парафіяльної школи св. Володимира і Пласту. Український прапор повівав на ратуші міста, а головна вулиця була переіменована на „Український бульвард". Перший ряд (зліва): Олена Мельничук, Юрій Влаяніс, Роман Карпа, Томас Данн, посадник міста, Лорейн Вапоріно, Марія Бокало, другий ряд: Галя Челяк, диякон Артур Дочич, Богдан Ґолда, Мирон Пінковський, о. шамб. Йосиф Федорик, д-р Роман Граб, Михайло Хитра і Михайло Іванців.

Золотий ювілей Карпатської України

Пропам'ятного дня 14-го березня 1939 року через радіовисильню, яка містилася у будинку президії влади у тимчасовій столиці Карпатської України Хусті, прем'єр о. д-р А. Волошин проголосив Карпатську Україну незалежною державою. Наступного дня, тобто 15-го березня 1939 року, вже коли мадярські орди переходили границі молодої держави, сойм Карпатської України затвердив проголошення суверенности і прийняв Конституційний закон ч. 1. На підставі цього закону сойм вибрав о. д-ра Волошина першим президентом Карпато-Української держави, який доручив міністрові військових справ боронити кордони незалежної республіки.

Цей історичний акт знаменний ще й тому, що уряд Карпатської України категорично відкинув домагання вже тоді всесильного диктатора А. Гітлера, щоб Карпатські Українці не ставили збройного опору союзній мадярській армії. Довірочні мадярські й німецькі документи виявили, що гітлерівський уряд Німеччини вже на початку березня 1939 року „продав" Карпатську Україну Мадярщині за ціну тісного союзу між Горті і Гітлером. Також важливо підкреслити, що події в Карпатській Україні в 1938-1939 роках, мали надзвичайний вплив на відносини між Берліном і Москвою. Мобілізація українських визвольних сил на Закарпатті насторожувала большевицьких вожаків до тої міри, що сам диктатор Сталін стверджував, що Карпатська Україна може стати найбільшого загрозою для Совєтського Союзу. Збройна боротьба Карпатської Січі, в якій взяли участь, крім закарпатців, сини і дочки соборної України в обороні своєї рідної держави, ще раз доказали байдужному світові, що український нарід ніколи не зречеться своїх природних і Богом даних прав бути господарем на своїй землі. Мадярську окупацію Карпатської України Сталін прийняв з великим захопленням, як зміну гітлерівської агресивної політики супроти Російської імперії.

Варто згадати, що якраз під час трагічних березневих подій на Закарпатті, в Москві відбувався 18-ий з'їзд Комуністичної партії Совєтського Союзу. На тому з'їзді Сталін заявив вже 16-го березня 1939 року, що на велике щастя (для Москви!) в Німеччині переміг здоровий розум і тому загрозу для імперії усунено. Кілька місяців пізніше, 23-го серпня 1939 р., підписано у Москві договір, на базі якого кровожадні диктатори А. Гітлер і Й. Сталін стали, здавалося, нерозлучними союзниками. В наслідок цього союзу, Друга світова війна стала жахливою дійсністю!

Моральним обов'язком всіх свободолюбних українців є відзначити протягом 1989 року цей історичної ваги ювілей.

Для координації святкувань 50-ої річниці проголошення державности Карпатської України покликано до життя під час 5-го СКВУ в Торонто, що відбувся 23-27-го листопада 1988 р., Діловий ювілейний комітет за попереднім узгідненням між проводами Закарпатських організацій у вільному світі, а саме: Карпатський Союз, Братство Карпатських Січовиків і Карпатський Дослідний Центр ім. Ю. Ревая.

Ювілейний комітет очолює президія у складі: д-р Михайло Пап (ЗСА) — голова, д-р Василь Маркусь і д-р Василь Вереш (оба ЗСА) — заступники голови, мгр Імре Кардашинець (ЗСА) — секретар, та Олена Глібович (Канада) і інж. Михайло Шпонтак (ЗСА) — члени.

До складу Ділового ювілейного комітету президія запрошує таких закарпатців: о. Олександер Баран — Вінніпеґ, Ґренджа-Донська Данилюк Зірка, Міннеаполіс, Жеґуц Іван — Мюнхен, Митрович Кирило — Париж, Копинець Михайло — Фльорида, Костюк Юрій — Ґлен Спей, — Глуханич Андрій — Австралія, Керестіль Іван — Мюнхен, Штелень Василь — Мюнхен, о. Пекар Атаназій — Вашінґтон, Черешня Іван — Колюмбус, Яшко Микола — Чикаго, Данко Осип — Ню Гейвен, Тимко Василь — Торонто, Сидор Теодор — Торонто, Гвоздулич Юрій Вінніпеґ. Кенез Іван — Австралія, Балгарович Маруся — Дітройт, Гарас Анна — ЗСА, Палаташ Олександер — Дітройт, Дубик Гліб — Каліф., Цап М. Каліф., Буксар Юрій — Фльорида, Лукач Тарас — Каліф., Осип Росул — Клівленд, Смерека Іван — Англія, Вайда-Лар — Філядельфія, В. Попадюк — Австр.

До Почесного комітету покликано закарпатських діячів-сеньйорів та інших заслужених осіб соборної України, які діяли на Закарпатті, а нині перебувають на Заході: інж. Юрій Артюшенко, ред. Михайло Бажанський, о. протоієрей Степан Біляк, о. д-р Василь Бойсак, д-р Василь Івановчик, Марія Кукуруза-Король, д-р Микола Кушніренко, інж. Антін Кущинський, о. д-р Степан Сабол-Зореслав, Йосип Тереля, д-р Юліян Химинець, Маруся Кедюлич-Химинець, д-р Вікентій Шандор і д-р Ганна Янішевська.

Президія Ділового комітету звернулася до секретаріяту СКВУ, щоб він перейняв патронат над ювілейними святкуваннями і також проголосив 1989 рік Ювілейним роком Карпатської України.

Передбачаються святочні ювілейні відзначення в більших українських скупченнях, і в тому напрямі вже діють громадські підготовчі комітети. У всіх справах, зв'язаних з відзначенням 50-літнього ювілею Карпатської України просимо звертатися на адресу голови президії: Dr. Michael S. Pap, Dept. of History, John Carroll University, Cleveland, Ohio 44118.

Про пригоди...

(Закінчення зі стор. 1)

автомобілем по Україні, коли він ще був студентом в 1960-их роках і вважає цю подорож дуже цінною. Він розповів гостям дещо про демократичний процес в Америці і запевнив їх, що неуспіх їхнього турне в ніякому разі не віддзеркалює рівня їхнього таланту, додаючи, що він дуже хоче побачити як вони танцюють навіть якщо для цього він мусить знову відвідати Україну.

Із пізніших розмов з деякими танцюристами пізнати було, що велике враження зробив на них факт, що слова цього впливового сенатора до них були перекладені на українську мову, та що взагалі українська мова була офіційною того дня.

Після обіду в сенаті члени Донецького балету відвідали Національну ґалерію мистецтва, де після короткої тури їх особисто привітав заступник директора цього музею. Відтак вони побували в Музею аеронавтики та дослідження простору, де бачили кінофільм про полет космічного корабля „дисковері".

Але на цьому не закінчився день донецького балету. Їх запросив на прийняття директор Смитсонського інституту, який завідує цілою мережею державних музеїв та мистецьких ґалерій. Саме під час цього елеґантного прийняття танцюристи довідалися, що їхнім новим опікунам вдалося забезпечити для них нагоду дати п'ять виступів в Ню Йорку: в Сити Сентер від 22-го до 26-го лютого. Танцюристи прийняли це повідомлення оплесками, вигуками, поцілунками, а то навіть і слізьми.

Під час цього прийняття ми мали кілька цікавих розмов з деякими танцюристами. Один по одному вони підходили до нас і дещо несміливо дякували нам „за такі теплі слова". Ми зрозуміли, що вони дякують не за зміст слів, а за мову, якою ми ці думки висловлювали. Вони казали, що їм дуже приємно почути слова рідної мови тут у Вашінґтоні в таких обставинах. Деякі гордо хвалились, що вони „чистокровні українці", але хоч вміли говорити по українськи, тепер цю мову призабули. Слід тут згадати, що пересічний вік членів Донецького балетного ансамблю — 24 роки. Один танцюрист під час розмови просив поправляти мову. (Яка ж іронія: я, українка, народжена в Ню Йорку, виправляю українську мову українцеві, який роджений в Києві). Ми питалися про настрій серед українського населення в Україні і неодмінно отримували відповідь: оптимістичний щодо поліпшення національного становища і позитивний щодо національного самопочування. Більше ніж один порівнював мовне становище на Східній Україні, розповідаючи про випадки коли в крамницях у Львові їх іґнорували якщо вони звертались до продавчиці по-російськи. Проте не зважаючи на нібито „нову відкритість" в СССР, вони зовсім міняли тему, інколи в половині речення, коли в розмову втручалася третя особа.

Відвідини Вашінґтону Донецьким балетним ансамблем закінчилось відвідинами виставки-пантоміми, та вечерею в одному з Вашінґтонських готелів.

Члени Донецького балетного ансамблю сподіваються, що їхні виступи в Сити Сентер в Ню Йорку пройдуть так успішно, як вони пройшли в Балтиморі. А про високий мистецький рівень цього колективу (в репертуарі якого є такі клясичні балети, як „Жізель", та „Ля спектр де ля роз".) Свідчать завваги критика в Америці, Анни Кісселґофф, яка мала лише найвищі похвали для донецького балету.

У ЧЕТВЕР, 16-ГО ЛЮТОГО ц.р., Федеральна Агенція охорони довкілля заборонила вживання хемічної сполуки каптан на отруєння грибних і бактеріяльних хворіб садовини і городини. Своє зарядження аґенція базувала на тому, що досліди вказують на присутність різного рода хемікалій, котрі можуть спричинювати пістрякові захворіння. Заборона стосується 42-ох родів садовини та городини, однак дозволено вживання цієї хемічної сполуки на 24-ох родах, серед них яблука, черешні, салату і помідори, зазначуючи при тому, що залишки цієї речовини на тих родах не є такими небезпечними, як і те, що користи перевищають небезпеку.

АРХИЄПИСКОП АНГЛІКАНСЬКОЇ Церкви в Південно-Африканській Республіці Дезмонд Туту, будучи недавно в Ню Йорку і виступаючи в жидівській синагозі ім. Стівена Вайза заявив, що співпраця між чорними африканцями, які боряться за свої права проти уряду білої меншости, і жидами в Америці ніколи не буде поглиблюватися, якщо Єрусалим не припинить підтримувати Преторію, тобто „білих расистів". Голоси американських жидів поділені щодо опінії Туту, але в загальному багато з них погоджувались з Архиєпископом вважаючи, що Ізраїлеві нема чого шукати в Південній Африці.

10-ий З'їзд Дрогобиччини

З приємністю повідомляємо земляків Дрогобиччини — землі Івана Франка, що 10-ий ювілейний центральний З'їзд відбудеться на оселі Українського Братського Союзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й., в суботу і неділю, 10-го і 11-го червня 1989 року.

У зв'язку з тим, що на денному порядку нарад буде багато важливих справ до вирішення, прохаємо всіх наших земляків вже від тепер приготовлятись до цієї милої зустрічі. Тож ідемо всі на „Верховину".

В справі перебування на оселі просимо вже звертатися до Адміністрації „Верховини", де отримаєте всі інформації. Кошти перебування за два дні від особи — 65 дол., що включає кімнату, бенкет — коктейл, сніданок, обід. Адреса: UFA Resort Center „Verchovyna", Glen Spey, N. Y. 12733; тел.: (914) 856-1323.

Степан Гавриш

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство Гсінгуа повідомило, що починаючи від тепер багатші китайці в Шанхаї мусять обов'язково жертвувати свою кров до банку крови, принаймі раз на п'ять років. Закон увійде в силу 1-го липня ц.р. і зобов'язуватиме чоловіків від 19 до 55 років життя. Крім „багатих", кров будуть здавати під примусом студенти університетів і військовики, які стаціонуватимуть в тому часі в Шанхаї. Такі заходи були конечні, кажуть міські власті, бо банк крови майже спорожнився і є загроза для життя багатьох мешканців.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Арґентини Данте Капуто сказав в інтерв'ю журналістам, що військові, які намагалися недавно здійснити переворот в країні, зв'язані з сандіністською хунтою в Нікараґуа. За словами Д. Капуто, „деякі з терористів, що напали на військову базу в Арґентині, за останні п'ять років неодноразово відвідували Нікараґуа".

На смерть товаришки д-р Ірини Терлецької

В суботу, 19-го листопада 1988 р. у Саут Орандж, Н. Дж. померла д-р медицини Ірина „Куба" із Стефанівських Терлецька.

Народилася вона у Львові 19-го липня 1921 року у свідомій і патріотичній родині Михайла й Стефанії Стефанівських. Батько був промисловцем, мав варстат, від якого пішла назва вулиці, де вони мешкали, — Варстатова, 10. У родині було п'ятеро дітей: найстарший інж. Богдан, Люба піяністка, д-р медицини Юрій, Олена й наймолодша Ірина, яку ми всі кликали „Куба". На еміґрації жили тільки д-р Юрій і „Куба". Батьки і брат Богдан були довгі роки на засланні у Сибірі, де тато помер 1952 року, а мама повернулася до Львова з підірваним здоров'ям і померла 1972 року.

Ми зустрілися у народній школі СС Василіянок при вул. Потоцького, ч. 95 у Львові. В 1934-1940 роках ходили разом до Української академічної гімназії. Гарні спомини лишилися про наші дитячі і юнацькі безжурні роки, наші спільні щоденні мандрівки до школи й святкування іменин „Куби" у просторому родинному домі і чудовому городі і саді, в гурті товаришок, де завжди була Наталка й Сяся. Свої медичні студії почала у Львові, а закінчила у Мюнхені в 1949 році в університеті Людвика Максиміліяна, де дістала диплом лікаря.

До ЗСА приїхала в 1950 р. Відбула медичну практику і резидентуру в Медичному центрі Джерзі Сити, Н. Дж. а відтак працювала у багатьох шпиталях. У 1961 році д-р Терлецька нострифікувала свої медичні студії і одержала американську ліценцію у стейті Ню Джерзі. Була совісною лікаркою, відданою своїм пацієнтам, за що вони її любили й шанували. В 1955 році звінчалася з Зиновієм Терлецьким з Борислава й я була дружкою на їхньому весіллі. У подружжі є дві доні — Христина й замужня Ганнуся, яких „Куба" дуже любила й дорожила їх долею.

Покійна „Куба" була незвичайно товариської вдачі, щира й привітна до всіх. Була дуже весела й часто нас розвеселювала своїми оповіданнями й дотепами. Ще від шкільної лавки в гімназії належала до Карпатського лещетарського Клюбу, була знаменитою спортсменкою і здобула рекорд у киданні диском, за що дістала нагороду в 1943 р. на площі Сокола-Батька у Львові. В гімназії грала відбиванку, де крім неї грали її сестра Нена, Уня Шухевич, Ліда Назар й інші. Їхня дружина завжди вигравала на гордість нашої академічної гімназії. Була дуже музикальна й гарно грала на фортепіяні та вміла зразу зложити акомпаньямент до пісні. В дитячих і юнацьких роках була пластункою і брала участь у пластових таборах на Соколі, Остодорі, Смолоді, Підлютім. Була активною членкою Українського Лікарського Товариства Північної Америки й брала участь у її з'їздах, останньо в Акапулько, Мехіко, в 1980 р. Також належала до АМА. Була членкою 14-го Відділу УНС.

Похорон відбувся 23-го листопада на українському цвинтарі у Бавнд Бруку. Панахида й похорон відбулися при великому здвизі людей. На Панахиді прощали покійну „Кубу" д-р Марія Фішер-Слиж від товаришок і від УЛТПА, інж. Орест Гавриляк від КЛК і Ричок від приятелів і громади Нюарку. Був чудовий соняшний день пізної осені. Над свіжою могилою стояли з сумом чоловік, дочки, зять, брат з дружиною, приятелі і знакомі, а в повітрі лунала пісня „Сіріли у сумерку північні шатра...", яку покійна „Куба" дуже любила.

Д-р Марія Фішер-Слиж

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

UKRAINIAN FREE UNIVERSITY FOUNDATION, INC.

203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ВШАНОВУЮЧИ СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

померлих Дорогих Осіб пожертвували на українську науку, стипендії, українські студії в УВУ слідуючі жертводавці:

д-р. Ірина Гребеняк, в св. п. батьків Івана і Станислави та брата Романа	$2,000.00
Галина Утриско, в св. п. мужа мґр. Мирона	1,000.00
Лідія Яців в св. п. мужа мґр. Петра	500.00
Позинська Марія в св. п. мужа мґр. Евгена	310.00
Ірина Дибко-Филипчак в св. п. мужа д-р. Бориса	200.00
Петро Дармограй, в св. п. дружини Галі	115.00
Софія Андрушків, в св. п. мужа проф. Осипа	100.00
Богданна Осадца, в св. п. Филимона Калитчука	100.00
Микола і Ева Ґорон, в св. п. Романа	100.00
д-р. Марія Фішер-Слиж, в св. п. мужа д-ра Рудольфа Фішера	100.00
д-р. Богдан Рибчук, в св. п. дружини Марії	100.00
Іван Мартинець, в св. п. Батьків Івана і Розалії	50.00
В св. п. Івана Демчини друзі і знайомі на похоронах зложили	50.00
д-р. Петро і Леся Ґой, в св. п. Івана Гірняка	50.00
Стефан і Параскевія Прятка, в св. п. сина Андрія	50.00
д-р. Микола й Олена Климишин, в св. п. Слави Куковської	10.00

БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ за померлих членів Фундації, та осіб у світлу пам'ять котрих родина чи друзі зложили пожертви на Фундацію УВУ — відправляються кожного року в останню неділю січня в українських церквах у всіх країнах нашого поселення.

ПРОСИМО слідкувати за нашими оголошеннями.

ДЯКУЄМО всім Вельмишановним Жертводавцям і клонимо наші голови перед пам'яттю Покійних. Нехай ласкавий Господь дасть Їм вічний спокій, а світла пам'ять про Них залишиться вічна серед нашої спільноти.

УПРАВА Ф. УВУ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями, Знайомими та всією Українською Громадою, що в неділю, 19-го лютого 1989 р., несподівано відійшла у Вічність наша Дорога ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

ІРИНА ЧУЧМАН з роду ВЕНГРИНОВИЧ

нар. 4-го січня 1920 р. в Команчі, провідна членкиня Союзу Українок Америки, зокрема 81-го Відділу та інших суспільно-громадських установ в Дітройті.

ПОХОРОН у середу, 22-го лютого 1989 р. о год. 9-ій ранку з похоронного заведення А. Градовського до церкви св. Михайла в Дірборн, Миш., а відтак на цвинтар св. Ядвиги.

Горем опечалені:
Муж —
д-р ВІРА ЧУЧМАН-ГЕЙСІ і д-р ВІЛЛЯМ — дочка з чоловіком
ближча і дальша Родина в Америці

На свіжу могилу

сл. п. д-ра МИХАЙЛА ЛОГАЗИ

СТО ДОЛЯРІВ на „ПАТРІЯРХАТ"

складає

Михайло ШИПУЛА з Родиною

ДОДАТОК ДО ПОДЯКИ

В Свободі з дня 5-го листопада 1988 р. ч. 212 появилася моя подяка, в якій — з великою прикрістю я зауважила — не був згаданий

д-р Любомир Кузьмак

Сталось це з причини мого душевного стану.

Тому тепер я висловлюю Йому мою найсердечнішу подяку за довголітню дбайливу і приятельську лікарську опіку моїм мужем,

сл. п. д-ром Миколою Терлецьким.

ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЦЬКА з Родиною

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 21-го лютого 1989 р. у ранніх годинах, по тяжкій боротьбі з життям відійшов на Вічний Спочинок на 92-му році життя

наш Незабутній

ТАТО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

Дмитро Самохвал

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер, 23-го лютого ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 East 7th Street в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю, 24-го лютого 1989 р. о год. 9-ій ранку до церкви Всіх Святих при 206 E. 11th St. у Ню Йорку, опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
син — ФРАНЦ САМОХВАЛ з дружиною ЄВГЕНІЄЮ
доньки —
ЛЮДМИЛА ДЕМКІВ з мужем МИХАЙЛОМ
АННА ДЕМКІВ
НАТАЛІЯ КАНЮҐА
внуки —
ЄВГЕНІЯ І ІВАН ГОЛЯШ
ТАМАРА І МИРОН ГОРБАЧЕВСЬКІ
ЛЮДМИЛА І МАРКО ГОЛОД
ОЛЕГ І ЮЛЯ ДЕМКІВ
ЯРОСЛАВ І ВЛАСТА ПАВЛИК
БОГДАН ЦИБИК
КАЛИНА ЦИБИК
РОМАН КАНЮҐА
НЕСТОР ДЕМКІВ
ЄНА ПАВЛИК
правнуки —
АЛЕКСАНДРА І ДЕЙМОН ЦИБИК
МАРТА І ЯРОСЛАВ ПАВЛИК
ХРИСТОФОР ДЕМКІВ
ближча і дальша Родина в Америці і на Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів Родина просить складати пожертви на потребу бідних дітей у Бразилії.

Святкування державности та соборности в Чикаґо

Українська громада метрополітального Чикаго величаво відзначила січневі роковини — 71-шу річницю проголошення української державности та 70-ту річницю соборности українських земель. Відзначення відбулися в сам день річниць — 22-го січня.

Головні святкування відбулися в центрі українського Чикаго, одначе пригадка про світлі дати дійшла до всіх, бо по всіх українських церквах були відправлені Молебні в наміренні українського народу, даючи людям нагоду поєднатися в молитвах з нашим славним минулим.

Відправи в соборі свв. Володимира і Ольги були присвячені січневим роковинам. О 10-ій ранку була відправлена Св. Літургія, під час якої о. митр. Маріян Бутринський виголосив зворушливу проповідь. Він говорив, що січневі дати були логічним завершенням стремлінь української християнської людини. Ми повинні дякувати Богові, що протягом нашої тисячолітньої історії ми мали світлі моменти, а поміж ними наші січневі дати.

Після Св. Літургії був відправлений Молебень в наміренні українського народу. Потім всі вийшли на подвір'я перед собором, де відбулося піднесення національних прапорів. До цієї групи людей приєдналися богомольці з інших церков, підвищуючи кількість присутніх до тисячі осіб. Зібрання відкрив голова Іллинойського Відділу УККА д-р Мирослав Харкевич. Відтак були прочитані проклямації. Проклямацію від губернатора стейту Іллиной Тамсона відчитала Христя Верещак, а від посадника міста Соєра — сумівець Біланич. Церемонію піднесення прапорів провів інж. Степан Голяш. Серед присутніх на площі були численні представники українських громадських організацій, шкільна молодь, представники молодіжних організацій в одностроях та українські комбатанти. Зібрання закінчено відспіванням „Боже Великий".

Відзначування січневих роковин продовжувалося далі в авдиторії новозбудованого культурного осередку свв. Володимира і Ольги. Тут о 2-ій год. по полудні відбувся святочний бенкет з участю коло 600 осіб. Бенкет почався внесенням національних прапорів та відспіванням американського гимну, який виконала Галя Левунь-Павлик. Український гимн відспівали люди, зібрані на залі. Відкриття та вступне слово українською і англійською мовами зробив д-р М. Харкевич. Він пригадав присутнім про світле минуле України, що в'яжеться із січневими датами, про те, що вільний світ мусить бути обережний у своїх стосунках з Москвою, зокрема тепер, в час гласности, бо Москва перед кожним своїм підступом та негативними потягненнями прикривається ввічливістю, деякими поступками та залицяннями до Заходу.

Д-р М. Харкевич вручає нагороду Мужа Року конгресменові Ліпінському на святі державности в Чикаго. Справа господар свята інж. Бараник.

До проведення програми бенкету був покликаний інж. Орест Бараник. Інвокацію та благословення зробив Владика Іннокентій. Він дякував Всевишньому, що наділив наш народ патріотами, за свободу, яку ми знайшли на землі Вашінгтона, та в імені всіх присутніх просив Бога, щоб та свобода запанувала на нашій батьківщині.

Щорічно під час святкувань української державности та соборности Український Конгресовий Комітет Відділ Іллиной нагороджує заслужену людину грамотою українського мужа року. Таку грамоту цього року наділено конґресменові Вілліямові Ліпінському, знаному між українцями з того, що він є спонзором у Конґресі резолюції, в якій ставиться домагання Совєтському Союзові надання свободи вільної дії українським церквам в Україні. Плякетку українського мужа року вручив конгресменові Ліпінському д-р Харкевич. У своєму слові — відповіді конґресмен Ліпінські звернув увагу на багато важливих справ. Він говорив, що напруження між вільним світом і Совєтським Союзом існує тому, що цей останній нехтує людськими правами, а між ними правом українського народу на самовизначення. Говорячи про систематичне нищення українського народу, започатковане Сталіном, він висловився, що це ганьба для Москви. Сьогоднішний опір совєтській владі в Україні є „тестаментом духа вільної людини та заразом доказом, що український нарід не припинив боротьби за свою волю та демократичні принципи".

З нагоди свята державности були нагороджені грамотами заслуги ще три особи: о. митр. М. Бутринський, мгр Степан Скробач та голова Іллинойського Відділу УККА д-р М. Харкевич. Вручаючи грамоту отцеві, д-р Харкевич підкреслив, що о. Бутринський — це людина, про осяги якої говорять не слова, а світлі діла протягом його боготрудивого життя. Отець Бутринський — взірцевий патріотичний священик-громадянин, виховник, учитель, проповідник, а зокрема знаний як подвижник ідеї українського патріярхату.

Мгр С. Скробач — активний український громадянин, невтомний працівник на терені парафії св. о. Миколая, організатор українського католицького об'єднання „Провидіння", автор багатьох статтей в українській пресі та довголітній голова контрольної комісії УККА.

Нагорода для д-ра Харкевича була несподіванкою, а вручив її від імени президії Відділу УККА інж. Лев Боднар, вичисляючи багато ділянок праці, в яких д-р Харкевич себе виявив.

На бенкеті були присутні, як і кожного року, численні представники поневолених комунізмом народів, які сиділи за президіяльним столом. Також був присутній приятель українців конгресмен Генрі Гайд, який з нагоди свята державности зложив для українців привіт, кажучи, що Америка ніколи не втратила свободи і тому ми в цій країні часто недооцінюємо боротьби поневолених народів. Боротьба українського народу за свою свободу мусить знайти нашу повну і дійсну підтримку. Серед гостей був також присутній колишній конгресмен, а сьогодні міський радний Роман Пучінскі.

В мистецькій частині під час бенкету були два виступи — тріо „Троянда" з Торонто, Канада, у складі Лярви Прокопович, контр-альто, Орисі Лубинської — кольоратурне сопрано, та Михайла Курі — піяніст. В першому виступі тріо виконало: „Мати ходить на курган" І. Пашкевича, „Мальви" В. Івасюка, „Ой, гаю, гаю" (пісня у власній обробці) та „Світлиця" Білозір-Стельмаха. У другому виступі були такі точки: „Юлоджі" фортепіянове сольо, „Рідна мати моя" П. Майбороди, „Пісня буде поміж нас" В. Івасюка та „Степом, степом" Пашкевича. Колектив „Троянда" має добірні голоси та доброго піяніста, на жаль, система голосників не принесла прислуги для виконавців. Не принесли святу прислуги і ті, що ще до кінця програми пішли стояти в чергу по плащі. В чужих авдиторіях в минулому це ставалося рідше, а у своїй залі — поведінка чомусь інакша.

Кінцеву молитву-бенедикцію на бенкеті проказав пастор Олекса Гарбузюк, висловлюючи подяку Богові за все те, що ми від Нього одержали. По закінченні святочного бенкету люди розходилися у піднесеному настрої.

Лука Костелина

БІЛИЙ ДІМ ПОДАВ ДО ВІДОМА, що на пост заступника директора Центральної Розвідчої Агенції назначено Роберта Карра, довголітнього професійного службовця цієї установи. Р. Карр закінчив студії на Орегонському університеті, службу в Сі-Ай-Ей розпочав 1960 року, де займав ряд відповідальних позицій, включно з позицією начальника політичних аналіз.

У НЕДІЛЮ, 20-ГО ЛЮТОГО, ц. р., президентові Джорджові Бушові, урядовці ФБІ вручили свій звіт перевірки пропонованого номіната на становище секретаря Департаменту оборони Джана Тавера. Після того, як Президент переглянув і продискутував цей звіт зі своїм правним дорадником Бойденом Греєм, речники Білого Дому заявили, що в цьому звіті немає нічого щоб могло перешкодити одобренню Дж. Тавера на пропонований пост. У звіті зазначається, що номінат в 1970-их роках вживав надмірну кількість алькоголю, але це було в наслідок особистих переживань пов'язаних з розводом. Жадних доказів немає на те, щоби він під цю пору надуживав алькогольні напитки.

ПЛЕНУМ ЦК СОЮЗУ КОМУНІСТІВ Югославії, що відбувся цими днями, вивів зі свого складу Мілянка Реновіцу, який протягом трьох з половиною років очолював ЦК. З керівного партійного органу вигнані також три партійні керівники республіки Боснія. За власним бажанням залишив ЦК президент країни Раїф Диздаревич. Він мотивував своє рішення неможливістю поєднувати керівництво країною з партійною роботою. Покликуючись на партійні джерела Югославії, агентство Ассошіейтед Пресс передає, що вихід зі складу ЦК президента і великої групи урядових працівників зв'язаний з рішенням партійно-урядового керівництва розділити функції держави і партії.

Прем'єр...

(Закінчення зі стор. 1)

„Чому ви не хочете покінчити з бродяжницьким життям, покласти кінець власним мукам і повернутися на батьківщину? — закликав Наджібулла. — Повертайтесь! Моліться у власних мечетях, відпочивайте у тіні своїх дерев, допоможіть повернути мир вашим містам і селам".

Як повідомляє кореспондент агентства Ассошіейтед Пресс Браян Вайлдер, угода, до якої прийшли члени вищої ради, виявилася неміцною. На черговому засіданні ради у понеділок кандидатура Ахмада Шах Масуда, затвердженого прем'єр-міністром майбутнього уряду, була відкинута більшістю поміркованих делегатів і представниками афганських іміґрантів в Пакістані. Мохаммед Набі Мохаммаді залишається єдиним кандидатом на пост президента.

Б. Вайдлер пише, що майбутнє Афганістану залишається непевним, і якщо лідерам опору не вдасться прийти до компромісового рішення найближчим часом, то країну чекає затяжна і кровопролитна громадянська війна.

Подяка...

(Закінчення зі стор. 2)

ням. Будьте ласкаві, спрямуйте мого листа (моє прохання) до широкого загалу українців в діяспорі через релігійні періодичні видання чи україномовні радіостанції. Я звертаюся до всіх українців у ЗСА, Канаді, Арґентині, Бразилії та в інших країнах надсилати релігійну літературу в Україну. Особливо у східні області. Я можу надіслати адреси багатьох віруючих. Особисто, дуже бажаю мати на українській мові Молитовник і Псалтир.

Щонеділі і в свята мільйони слухають у нас Богослужіння, які транслюються на українській мові, і щиросердечно вдячні, низько вкланяються всім організаторам цих передач.

В конверт кладу трішки рідної землі з острова Хортиця і тисячолітнього дуба — нашої рідної землі героїчної Січі. При нагоді розвійте на цвинтарі біля храму св. Андрія у Бавнд Бруку. Вклоніться могилам наших славних земляків.

Шановний пане-добродію Юрію! Якщо маєте можливість, передайте мою вдячність і найкращі побажання добродіям М. Руденку, Л. Плющу, Н. Світличній та іншим. З великим задоволенням чув уривки з повісті М. Руденка „У череві дракона". Прочитати б!

Нарешті і моє життя стало християнським, дякуючи Вам. Прошу у Бога для Вас і Ваших ближніх здоров'я, щастя і всього найкращого. З найглибшою повагою та доземним уклоном.

Поляк...

(Закінчення зі стор. 2)

си-України. Наїзд татарів добив Київ, який в половині XIII сторіччя сходить зовсім на задній плян. Внутрішній роздор між князями позбавив Київську державу будь-якої відпорної сили. Ще менше тривалою була спроба створення самостійної держави південноруських земель, що її пробували організувати володарі західніх земель — галицько-волинські князі.

Він переповідає історію українського народу, почавши від княжої доби, а кінчає прогрою під Полтавою в 1709 році. Згадує про жалюгідний стан українського посідання на теренах під Росією і Польщею. Українська провідна верства перейшла русифікаційний і польонізаційний денаціоналізаційний млини.

Пробудителями українського народу були українські письменники, які на початках XIX сторіччя створили підставу сучасної української літератури, створили її форму. Так, як в першому кварталі XIX сторіччя центром духового життя був Харків, так уже від початку другого кварталу цього ж самого століття центр твориться уже в Києві, де після закриття Кремянецького ліцею і Віленського університету, постає в Україні в 1834 році другий університет. Перші основи сучасної української літератури заклали — Котляревський і Гулак Артемовський. Але щойно в творах Тараса Шевченка стрічаємося зі зовсім ясною національною свідомістю і висловленими поглядами про минуле й сучасне України.

У формуванні української національної свідомости театр відіграв важну ролю у діях національної свідомости української інтеліґенції. Українська сцена до певної міри заступила публіцистику, брак якої українці замітно відчували.

Багато місця автор присвятив польсько-українським відносинам у Галичині, в Австро-Угорській монархії. Він каже, що в Галичині, в умовах конституційного життя, українське життя зразу стало на політичному ґрунті, тоді, як в Росії, українство виреклося усяких політичних прямувань. Український рух в Росії до 1876 року, був рухом чисто культурним, який відхрещувався від політики, як чорт від кадила. Українство було радше літературно-освітнім напрямком, а не народним рухом.

Українці в російській імперії, не мали періодичної преси, аж щойно велике зрушення запанувало під впливом революції 1904-1905 років, щойно тоді в містах Росії і України постають українські газети.

До 1906 року наукові праці, якщо не виходили в Галичині, були друковані російською мовою. Щойно в 1906 році група українських учених з ініціятиви проф. Михайла Грушевського, взялася за організацію в Україні чогось на зразок Наукового Товариства ім. Шевченка.

Василевський багато місця присвятив подіям у Галичині, головно, польсько-українським відносинам. Цькування польських народових демократів — польських націоналістів, довело до кривавих бійок у Львівському університеті. 12-го квітня 1908 року Мирослав Січинський — студент третього року філософії, застрелив графа Андрія Потоцького — поляка, намісника Галичини, на знак протесту проти сваволі польської адміністрації. У 1910 році в університеті з польських рук згинув студент А. Коцко.

(Богдан Подолянко у своїй розвідці „Фантастична втеча Мирослава Січинського", Сідней 1987 р., згадує, що 30-го червня 1908 року суд у Львові засудив Січинського на кару смерти через повішення. Цісар Франц-Иосиф помилував його й він був засуджений на 20-років тюрми в Станиславові, з якої українські сторожі тюрми допомогли Січинському-месникові втекти")

Не зважаючи на москвофільський рух, підсилюваний ендеками й царським режимом, українофільський рух здобув підтримку тодішнього руського народу. Український парляментарний клюб у Відні, добивався усе більших прав для свого народу. Поставали нові гімназії і школи з викладовою українською мовою. У Галичині творився інтелектуальний осередок, інтелектуального руху всієї України. Проф. М. Грушевський, голова НТШ у Львові, почав видавати „Літературно-Науковий Вісник", довкола якого, як вогнища, тяготіли всі літературні сини Руси-України.

Заподавши вичерпний огляд — історичний, просвітянський, літературно-мовний українського народу, Василевський переконаний, що тільки в світлі ідеалу самостійности Польщі й України, демократія обох народів знайде дорогу для поступків, яка послужить і загарантує інтереси цих народів.